

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čekovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravljanje: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: celi stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, $\frac{1}{8}$ strani
Din 250.—, $\frac{1}{16}$ strani Din 125.—.
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—.

Dejstva govorijo.

O duhu, ki se širi med nemško narodno manjšino v naši državi, je treba javno spregovoriti. Tega duha označajo časopisi nemške manjšine, ki so tako vneti zagovorniki nemškega naravnega socializma, da so v tem oziru povse »zenačeni« z glasili te stranke v Nemčiji. Celjska »Deutsche Zeitung« je tako navdušena za narodni socializem, da bi si kar najrajše zaznamovala svoje čelo s kljukastim križem, ako bi le mogla. Ta duh se zadnji čas javlja z neko posebnostjo, ki je zopet oživelja kot tajno ohranjevana dedičina nekdanje Schönererjeve vjenemške stranke, ki ji je v mladih letih pripadal tudi narodno-socialistični führer. Nam je ta osvajalnost dobro znana kot težnja po ponemčevanju slovenskega življa. Pravih Nemcev na našem Štajerskem nikdar ni bilo mnogo, zato bi njihove redke vrste morali širom naše domovine iz- in dopolniti nemškutarji. Ta težnja je z agresivnim duhom nemške narodne manjšine zopet oživelja. Po mariborskih ulicah se je nenavadno razbohotilo nemškutarjenje, to je tista spakedrana nemščina, ki jo mora sam narodni socializem odkloniti s svojega rasnega (plemenskega) stališča. Da bi se dobilo potrebitno število otrok za nemške manjšinske razrede in oddelke, se kupujejo duše slovenskih otrok z darili v denarju in blagu. Po srednjih šolah se vrši tajna propaganda med učenci, da se vpišejo kot Nemci. Znan nam je slučaj, da se je na neki srednji šoli v Mariboru precejšnje število dijakov, ki so bili lani vpisani kot Slovenci, dalo letos vpisati za Nemce. To je nasledek propagande nekega vseučiliščnega dijaka slovenskega imena, pa nemškatarskega mišljjenja. Tako se v tej mladini vedno bolj odraža duh Hitlerjeve mladine.

Svoje ugotovitve moremo podpreti in podkrepiti s člankom, ki je izšel v prvi polovici oktobra v nemških časnikih v Avstriji. Članek ugotavlja, da se med nemško-narodno manjšino v naši državi vrši propaganda iz dveh organizacijskih točk. »Društvo za Nemce v inozemstvu«, tako se v članku doslovno poudarja, »je poslalo strnjene potniške skupine s posebnimi kulturno-propagandnimi četami in političnimi govorniki. Državno vodstvo mladinske organizacije v Nemčiji se ni zadovoljilo s tem, da je poslalo mlade narodne socialiste novo-poganskega svetovnega nazora, ter vabilo mlade Nemce

iz Jugoslavije v Nemčijo, marveč je tu- di poslalo denar. Dočim se je vodstvo Švabsko-nemškega kulturbunda trudilo za popravo položaja nemške manjšine, so v domovih tega bunda njegovi v Nemčiji vzgojeni mlađi člani v zvezi z zastopniki Hitlerjeve mladine iz Nemčije prepevali pesem, ki zahteva ves svet. Dr. Awender, vodstva-željni zdražnik, je prevzel vodstvo te skupine »obnovne« v Švabsko-nemškem kulturbun-

du ter je organiziral s sredstvi iz Nemčije v vseh podružnicah bunda propaganda na široko in globoko s pomočjo potnih učiteljev iz vrst nemške manjšine ali Hitlerjeve mladine. Ne da se zanikati, da se je teh radikalni narodnosocialistični skupini v okviru nemške mladine posrečilo dobiti znatno število pristašev. V koliko to pomenja zmago nemške marke nad nižje stoječim dinarjem, o tem tukaj ne bodo odločali. Vsekakor pa je že danes politična moč Švabsko-nemškega kulturbunda jako oslabljena.«

V NAŠI DRŽAVI.

Knez namestnik Pavel je imel minuli teden v Londonu razgovor z angleškim zunanjim ministrom. Knezu in njegovi soprogi je bila prirejena v Londonu slovesna pogostitev.

Skupščina se bo sestala na redni sestanek 4. novembra. Zasedanje bo otvorenje s čitanjem ukaza kraljevih namestnikov. Vršile se bodo tudi volitve v stalne odbore in v posebne odbore za proučevanje zakonskih osnutkov, ki bodo predloženi skupščini.

Turški zunanji minister v Beogradu. Na povratu iz Ženeve z zborovanja Društva narodov se je ustavil turški zunanji minister na beograjskem kolodvoru, kjer je dal zbranim časnikarjem dve izjavi. V prvih je podčrtal dejstvo, da po njegovem mnenju ne gre pri sankcijah ali kazenskih odredbah napram Italiji za vojaške, ampak za čisto gospodarske sankcije. Za Jugoslavijo in Turčijo je zelo težko, sprejeti sankcije napram sosedni državi (Italiji), s katero živita v najboljših odnosa jih. Gospodarskih kazenskih odredb ne sme nikdo smatrati, da pomenujo kak sovražni nastop proti Italiji. V drugi izjavi pa se je dotaknil minister dejstva, da bi izvajanje gospodarskih sankcij prineslo Jugoslaviji in Turčiji škodo, katera bi se ne dala kriti s svotami, katerih bi lahko dalo Društvo narodov obema državama kot odškodnino za škodo za sankcije.

Ublažitev uredbe o znižanju prejemkov državnih nameščencev. Ministrski svet je ublažil 24. X. uredbo o znižanju plač državnih nameščencev. Po spremembah prvočne uredbe so zaščitene družine in očetje številnih otrok.

Pomoč glede prehrane pasivnim krajem. Vlada je nakazala kredit 8 milij-

jonov Din za nakup hrane za pasivne kraje in sklenila, da se otvoriti kredit 10 milijonov kmetijskim zadruham v Bosni in Hercegovini, da bodo oskrbeli narodu in živini prehrano.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Še vedno upanje na mirno poravnavo italijansko-abesinskega spora. Kazenske odredbe ali sankcije proti Italiji, katere tišči v ospredje Anglija, delajo preglavice velesilam in Italijani sami poskušajo na vse načine, da bi zavlekli izvedbo sklenjenih gospodarskih sankcij. Da bi si Mussolini nekoliko naklonil Angležem, je umaknil iz Libije v severni Afriki eno celo divizijo. Z odpoklicom libijske divizije upajo Italijani, da bodo tudi Angleži skrčili v Sredozemskem morju zbrano vojno brodovje. Italijansko vodilno časopis je objavilo zadnje dni članke, ki razpravljajo o najnižjih zahtevah Mussolinija, pod katerimi bi bil pripravljen, da prekine z Abesinci sovražnosti in se z njimi pobota mirovnim potom. Najnižje mirovne italijanske zahteve so: 1. Razorožitev Abesinije, ki bi naj vzdrževala za bodočnost le majhno armado pod mednarodnim nadzorstvom. 2. Zasedba abesinske pokrajine Tigre na severni fronti. 3. Abesinija dobi trgovsko pristanišče v italijanski koloniji Eritreja pod italijanskim nadzorstvom. O abesinskih provincah Harar in Ogaden ni omenka v Mussolinijevih najnovejših zahtevah, v katerih je zelo veliko popustil napram temu, kar je hotel dobiti prvočno od Abesinije. V Londonu so mnenja, da bi bila pogajanja glede Mussolinijevih pripravljenosti za mir pod zgoraj nimi pogoji mogoča šele po preteklih šestih tednov.

Zoper nemiri na Grškem. Iz Grčije in sicer z otoka Kreta so dospele vesti, da so izbruhnili republikansko usmerjeni nemiri, ki so se z bliskavico raztegnili na vse grške otroke.

Oboroženih upornikov bo 20 do 30.000. Voditelje republikanskega življenja so zaprli in jih odpeljali na samoten otok. Vseh aretiranih oseb je 450 in med temi več generalov-republikancev. Vlada je odposlala proti Kreti 4 rušilce s topništrom in 2000 mož, da udušijo vstajo. Do republikan-

skega pokreta je prišlo, ker vlada sili v ospredje s plebiscitom za monarhijo ali proti, ki je določen na 3. novembra. Najbrž bo omenjeno ljudsko glasovanje odloženo.

Angleški parlament je bil razpuščen
25. X. Nove volitve bodo 14. XI.

Duhovnike preganjanje. Kljub vsem zatrdilom narodno-socialističnih mogočev traja v Nemčiji preganjanje katoliških duhovnikov naprej. Nedavno so zaprli škofa meisenske škofije Petra Legge, češ, da se je pregrešil zoper naredbe o devizah ter tako povzročil, da je šel denar iz države. Je to prvi slučaj po znanem »kulturnem boju« za časa Bismarcka, da so zaprli katoliškega škofa. Mudilo se jim je tako, da niso mogli pričakati izsledkov preiskave. Tako preganjanje duhovnikov v zvezi s popaganjanjem nemške mladine je dalo državnemu zboru v državi Massachusetts (v Zedinjenih državah Severne Amerike) povod, ga je sprejel enoglašen sklep, s katerim obsoja versko in plemensko preganjanje v Nemčiji kot šramoto za moderno civilizacijo. Proti temu sklepu je nemški konzul v Bostonu protestiral, guverner Culerey pa mu je odgovoril v javnem pismu, v katerem izjavlja, da je državni zbor samo dal izraza javnemu mnenju.

Bolniki molijo za dobre duhovnike. V Lurdu je bil letosnjem poletje mednarodni kongres za duhovniške poklice. Protektorat nad kongresom so prevzeli vsi francoski škofje, nadškofje in kardinali. Predsedoval pa mu je tarbsko-lürški škof Gerlier. Razpravljalo se je o pomanjkanju duhovnikov v Franciji in v drugih državah ter o sredstvih, kako odpomoči temu velikemu nedostatku cerkvenega delovanja v sedanjosti. Najglinljivejši prizor na tem kongresu je bila javna molitev bolnikov, ki so na procesiji srčno prosili Boga, naj pošlje Franciji čim več dobrih duhovnikov.

Za duhovnike je treba moliti. Poleg molitve pa je potrebna odločna krščanska vzgoja mladine. Iz vrst krščansko vzgojene, za višje ideale navdušene mladine prihaja duhovniški naraščaj.

Gobavost v Abesiniji. Ta strašna bolezna je v Abesiniji tako razširjena, deloma podedovana, deloma povzročena po okuženju. Bolnišnica za gobavce pa je samo ena, in sicer v mestu Harrar. Ustanovil jo je leta 1901 apostolski vikar (škof) Jarosseau, ki je bil vzgojitejši sedanjega abesinskega cesarja. Zdravniški voditelj bolnišnice je zadnji dve leti dr. Peron, ki je študiral na medicinski fakulteti v Parizu. Ker je bolnišnica premajhna, da bi mogla sprejeti vse na gobavosti obolele (sprejetih more samo 50), je dr. Peron ustavil ambulatorij za zdravljenje gobavcev ter na ta način zdravil 300 slučajev. Z gobavci je križ, ker se radi klatijo okoli; o priliki žetve, ko je suho vreme, hodijo okoli ter beračijo, samo 200 se jih je vdalo stalnemu vračenju. Zanimivo je, da so vsi gobavci, ki se zdravijo v bolnišnici ali v ambulatoriju, katoličani; kateri še niso, pa postanejo. Pred smrтjo se vsi spreobrenejo. Tekom 31 let ni nobeden umrl brez krsta. Med zunanjimi bolniki je apostolat kajpada združen z večjimi težavami: mnogi se bojijo, da jih bodo prejšnji vaški sodrugi zavrgli, ali pa da bi izgubili podporo mohamedancev. Dr. Peron, ki ga imenujejo »zdravnika, od Boga poslanega«, zavezuje odprte in za človeško oko tako ostudne rane bolnikov ter jih obenem poučuje v katolizmu. Njegova živa vera in dejanska ljubezen do teh najbednejših med ljudmi jim je najlepši zgled pravega krščanstva. Ta zgled jih všeče, da vsaj ob smrtni uri poskrbijo za zveličanje svoje duše.

razstavo pod vodstvom pripravljalnega odbora in so se prepričali na lastne oči, da zaslubi mariborski sadni sejem pohvalo in priznanje našim sadjarjem.

Za sejem je bilo veliko zanimanje. Razstavilo je 19 podružnic iz območja bivše mariborske oblasti. Vabilo na sejem so sledile celo podružnice iz sreza Laško. Vsega sadja je bilo razstavljenega 8 vagonov in je bilo na dan otvoritve razstave popoldne ocenjeno od posebne komisije, katero so tvorili sadjarski in vrtnarski strokovnjaki. Sedem podružnic je dobilo odlično oceno, sedem prav dobro in pet pa dobro.

Koj po otvoritvi razstave je pričela živahnata kupčija in je bila prodana partija 300 zabojev kanadk po 5 Din za 1 kg. Kanadk je kupil izvozničar v Francijo. Večje količine sadja so hitro pokupili zasebniki. Veliko kupno zanimanje za naše sadje je pokazal Zagreb. Nastopil je kot kupec neki italijanski izvozničar, ki je ponujal za kanadke vsako ceno. Med kupovalci sta bila Kmetijska družba in Gospodarska zveza.

Prirediteljem sejma je častitati k vzorni razstavi. Vsi, ki so pripeljali najboljše sadje na sejem, so sigurno zadovoljni z izkupičkom, ki je bil dosegren brez meštarjev. — Obča pozornost in občudovanje je vzbujal na razstavi državni grb, ki je precej velik in cel iz jabolka raznih barv. Grb je bil iz St. Petra pri Mariboru.

NOVICE

Osebne vesti

Novi okrajni cestni odbor Maribor. Ban je odposlal v okrajni cestni odbor nove člane in je slika odbora sledeča: Predsednik je mariborski župan dr. A. Juvan; podpredsednik: mariborski podžupan Fr. Žebot; okrajni predsedniki: dr. Marijan Stupica (Št. Lenart), dr. Jernej Černe (Slov. Bistrica) in Avguštin Jaunik (Limbuš); odborniki: Franc Gomilšek, župnik in dekan pri Sv. Benediktu v Slov. gor., Ivan Muršak, župan, Št. Lenart okolica, Jožef Kajnih, župan pri Sv. Barbari v Slov. gor., Jožef Spindler, posestnik pri Sv. Ani v Slov. gor., dr. Rudolf Ravnik, odvetnik v Mariboru, Ivan Vračko, lesni trgovec v Kamnici, Ivan Šerbinek, veleposestnik v Vrtičah, Franc Šparl, župan v Jarenini, Miha Kovačič, posestnik in gostilničar v Št. Petru pri Mariboru, Alojzij Rebernik, posestnik v Zrkovcah, Jožef Petrun, učitelj pri Sv. Lovrencu na Pohorju, Franc Koban, posestnik na Zgornji Poljskavi, Ivan Hauptman, posestnik v Poljčnah, in Franc Rečnik, posestnik v Račah.

Nesreča.

Hiša zgorela. V Tinovcah pri Pragerščem je uničil ogenj hišo Francu Furmanu iz Studencev pri Mariboru. Hiša je bila v najemu.

Slovesna otvoritev I. jugosl. sadnega sejma v Mariboru.

Dne 25. X. ob 10. uri predpoldne je slovesno otvoril I. jugoslov. sadni sejm v Mariboru ban dr. M. Natlačen. Ban se je pripeljal iz Ljubljane v spremstvu svojega tajnika dr. Kovačiča in referenta za sadjarstvo inženjerja Skubic.

Na mariborskem kolodvoru ga je sprejel g. župan dr. Juvan, zastopnik stolnega kapitlja, oba sreska načelnika in še več drugih odličnih osebnosti. S kolodvora se je podal ban v mariborsko gozdarsko šolo, katero si je ogledal. Od tam je bil točno ob desetih na razstavi v verandi pivovarne Union.

Na razstavnem prostoru je že bilo zbrano precej občinstva in zastopniki mestne in civilnih oblasti, vojaštva, duhovščine in nekateri poslanci. Slo-

vesno otvoritev je počastil tudi škof dr. Ivan Tomažič v spremstvu stolnega dekana dr. Cukale in stolnega župnika Umeka.

V imenu pripravljalnega odbora je pozdravil vse zbrane goste Miha Kovačič od Št. Petra. Podčrtal je v svojem pozdravnem govoru pomen sadnega sejma za malega posestnika.

Za Kovačičem je pohvalil prireditve predsednik Sadarskega društva Humeck iz Ljubljane. Nato je otvoril ban sejem s pomenljivimi, na gospodarstvo se nanašajočimi besedami, katere so odobravali vsi navzoči. Tudi škof dr. Tomažič je izrazil svoje veselje na reslepem in hvalevrednem uspehu naših sadjarjev.

Odlični gosti so si ogledali na to

Tovorni avto se razbil. Šofer lastnika opekarne Franca Sodinā iz Ljubečne pri Celju je peljal s tovornim avtomobilom po cesti pri Št. Petru v Savinjski dolini. Hotel se je izogniti vozu, a je zaneslo avto tako ob rob ceste, da je zadel z vso silo ob dve jablani, kateri je prelomil. Sprednji del avtomobila se je čisto razbil, šofer je dobil lažje praske, njegov spremjevalec je ostal nepoškodovan. Škoda znaša 40.000 Din.

Bik smrtno razmesaril gospodarja. Pri Sv. Urhu v občini Zagorje ob Savi se je zgodila nesreča, da je postal ugleden živinorejec smrtna žrtev pobesnega bika. Jakob Kovač, po domače Martinovec, je imel veselje s plemeniskimi biki in je znal vsakega ukrotiti. Sam je gonil živali napajat. Ko je gnal 23. oktobra 5 letnega bika na napajališče, se je iz neznanega vzroka pobesnela žival lotila gospodarja, ga podrla na tla in ga tako razmesarila z rogi, da je po prenosu v domačo hišo premil, ne da bi se bil zavedel in povedal, kako in zakaj je došlo do smrtne nesreče.

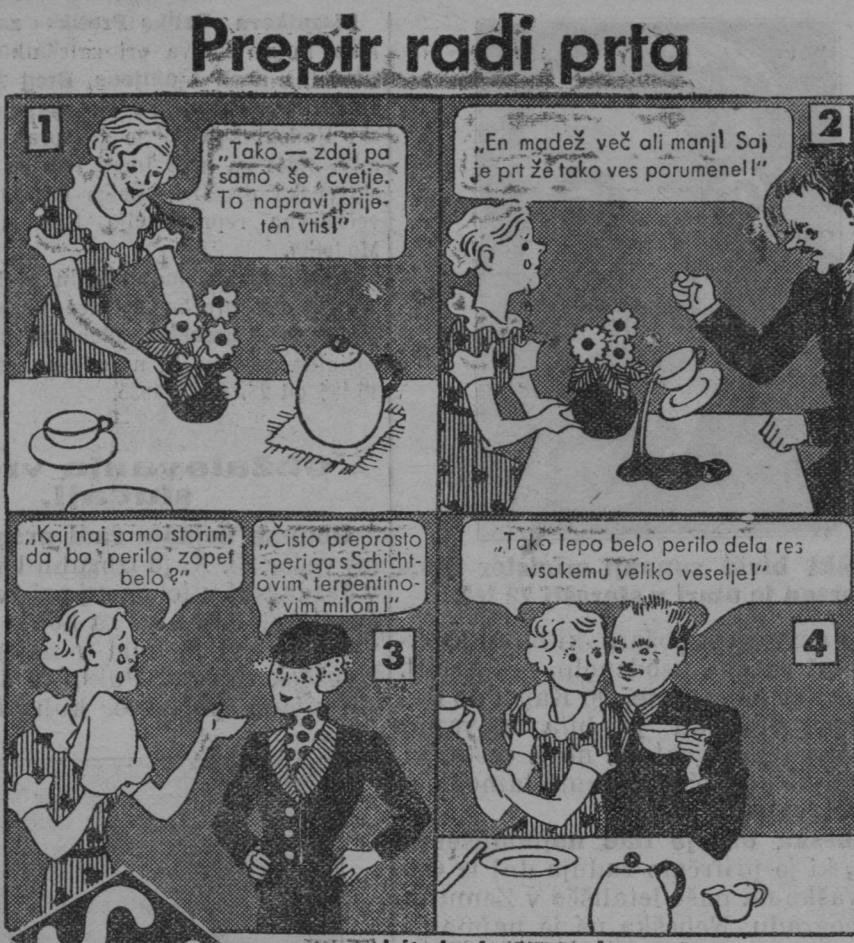
Sreča v nesreči. V Ježici pri Ljubljani se je spustil avtobus s potniki preko železniškega tira v trenutku, ko je pripeljal večerni osebni vlak proti Kamniku. Šofer je zaokrenil voz v zadnjem trenutku na desno tako, da je zadela vanj lokomotiva od strani ter ga je pognala ob ograjo, na kateri je obvisel. Sreča v nesreči je bila, da ni bil nobeden od potnikov ranjen. Avtobus je sedva močno poškodovan. Lokomotivo je sunek taklico pokvaril, da so jo morali zamenjati z drugo in potem je šele lahko nadaljeval vlak vožnjo.

Smrtonosen zagrab transmisije. Pri g. Lorberju v Žalcu je bil zaposlen pri transmisiji 20 letni strugar, pomočnik Ferdinand Muškatevc. Transmisija ga je zagrabila, odrezalo mu je obe nogi in ga vrglo, da je revežu počila lobanja. Po prepeljavi v celjsko bolnico je prehudo poškodovani izdahnil.

Težka železniška nesreča. Med postajama Stalač in Paračin v Srbiji se je zgodila 25. X. težka železniška nesreča. Na odprtji progi je zapeljal ob treh zjutraj brzovlak v nasproti vožči tovorni vlak. Razbili sta se obe lokomotivi in 7 vagonov. Nesreča je zahvalovala 4 mrtve, 4 težko in 3 lažje ranjene. Ravnatelj beograjske železniške direkcije se je odpeljal takoj s posebnim pomožnim vlakom na kraj trčenja in je vodil osebno zopetno ureditev proge. Nesreča je bila kriva meglja.

Celo taborišče odplavljen. Ob bolgarski reki Strumi v Simetli sta dva hudournika radi silnih nalivov odplavila celo taborišče brezposelnih, katere je najela država za gradbo ceste. Hudournik je presenetil delavce v počasnih urah, ko so spali. Doslej so našli trupla 17 delavcev, a bo vseh smrtno ponesrečenih 40, rešilo se je samo 10 delavcev. Z neverjetno naglico naraslo vodovje je odneslo vse hiše, hlevne, mostove in odtrgal železniško progno. V Simetlo je poslala vlada na pomoč in reševanje vojaštvo.

Širite „Slov. gospodarja!“

... uporabljala bom vedno samo

**SCHICHT^{ovo}
TERPENTINOVO MILO**

za namakanje pa žensko hvalo

1162

Razne novice.

Promet z vinskim moštem je v tekočem tednu skoraj popolnoma miroval. Slabo vreme plaši kupce, da ne gredo od doma, premočene in od vode razdrapane ceste pa onemočijo odvoz mošta iz goric. Razven tega pa je večina vinskih moštev sedaj v takem stanju vrenja, v katerem ne more nihče pravilno presoditi bodočo kakovost vina. Ko nastopi zopet boljše vreme in ko se pričnejo mošti čistiti se pričakuje zopet oživljenje vinske trgovine. Cene so ostale napram prošlemu tednu enake. Mošti iz mešanih nasadov z 19 do 20% sladkorja in se plačujejo od kupcev 3.25 do 3.75 Din, kvalitete od 4—4.50 in 5 Din naprej. Največji promet izkazuje doslej železniška postaja Ormož, ki je odpremila do danes okroglo 25 vagonov, večinoma v Ljubljano in njeno okolico. Vinska trgovina je za prvo silo založena z novim pridelkom in bode nadaljevala nakup najhitreje šele ko so mošti popolnoma zavreli in se deloma očistili.

Bojevnikil Ob Vseh svetih, ko se posebno radi spominjamo bivših naših umrlih vojnih tovarišev, spomnimo se letos tudi našega bivšega duhovnega voditelja in vojnega tovariša blagopokojnega vojaškega kurata Franca Bonča in darujmo za njegov spomin majhen dar za spomenik vsem slovenskim vojnim žrtvam, ki se namerava postaviti pri Mariji Pomagaj na Brezjah. Nabранe prispevke izročite župnim uradom, ki jih odpošljajo odboru za postavitev spomenika Francu Bonaču v Kranju, ali pa Zvezi bojevnikov v Ljubljani,

Rokodelski dom, Komenskega ulica 12, z označbo »za spomenik na Brezjah«.

Tovariši absolventje slovenjebistriske, okraja. Dne 3. novembra t. i. se vrši ob 10. uri v hotelu »Beograd« ustanovni občni zbor podružnice Zveze absolventov kmet. šol. Ker gre za ustanovitev lastne stanoske organizacije, je v Vašem interesu, da se tega občne ga zbora v večini udeležite.

Po 19 letih se vrnil peš iz ruskega ujetništva. Na Plaču pri Št. Ilju je zadel na našo obmejno stražo Fr. Švarc. Rojen je 26. I. 1875 v Mestnem bregu pri Ptiju, po poklicu je mesar in pred odhodom v svetovno vojno leta 1914 je zapustil ženo pri Št. Janžu na Dr. p. V rusko ujetništvo je prišel 24. jul. 1916 kot ranjenec v Karpatih. Preživel je po raznih delih ogromne Rusije 19 let in to celo dobo ni bil v nikakih stikih z domovino in s svojci. Letos 5. maja je zapustil peš Moskvo. Prehodil je peš Poljsko, Čehoslovaško in Avstrijo do naše meje pri Št. Ilju.

Komaj ušla grozni smrti. V Jauhov. pri Apačah sta šla spat v podstrešno sobo gospodarskega poslopja 48letni Štef. Kegl in 15letni Franc Klemenčič. Kegl je ležeč v postelji kadil cigareto. Utrjen je hitro zaspal, goreča cigareta je zanetila posteljnino in posteljno slamo. Zaradi zadušljivega dima sta se Kegl in Klemenčič v zadnjem trenutku zbudila, hitela na prostoto in poklicala ljudi na pomoč. Z združenimi močmi se je po-

Angleški bivši zunanjji minister Henderson je umrl v starosti 72 let.

srečilo nevarnost požara, ki bi bil kmalu postal za oba usodepoln, preprečiti.

Otvoritev nove ceste. Od Kapel do Dobrove pri Brežicah je bila slovesno otvorjena lepo zgrajena nova cesta, ki bo v veliko pomoč celotnemu tamošnjemu prebivalstvu.

»Nebeška uš« je ime najmanjšemu letalu, ki je prifrčalo zadnje dni iz Čehoslovaške na naše letališče v Zemunu pri Beogradu. Nebeška uš je najmanjše in najlažje letalo na svetu. Pred raznimi strokovnjaki je izvedlo nad Zemunom nekaj mojstrskih letov in odletelo proti Novem Sadu. Letalo stane 100.000 Din, goni ga motor od 65 k. s., doseže hitrost 150 km na uro in ga lahko porivata dva moža. Na uro porabi samo 10 l bencina.

Peres in zvezkov ni. »Komsomolska Pravda« prinaša to-le sliko iz trgovin: »Ali imate peresa? Ne! Ali imate zvezke? Ne! Tudi črnila ni. Šolskih potrebščin nismo prejeli, odgovarjajo ravnodušno prodajalci. In mali kupec, šolar, razočaran zapusti trgovino. Tak razgovor — piše imenovani sovjetski list — se zdaj ponavlja brez konca in kraja po vseh trgovinah, ki trgujejo s šolskimi potrebščinami. In isto se ponavlja po vaških trgovinah. Na stotine otrok kolhoznikov je prišlo v šolo, a ne morejo kupiti najpotrebnejših šolskih reči.«

Ruska armada. Tuhačevskij, pomočnik komisarja za vojsko Vorošilova, je izjavil na kongresu sovjetrov, da je v sovjetski armadi 49% komunistov ter komsomolcev, med oficirji je 68% komunistov, med komandiri polkov 90% in med poveljniki polkov je 100% komunistov. Ruska armada torej ni narodna armada, marveč armada za prospех III. internacionale, ker je med poveljniki 100% komunistov.

Slovenske gorice v fotografiji. Prejeli smo Izredno lepe posnetke sledečih krajev: Sveti Miklavž pri Ormožu, Sv. Jakob v Slov. goricah, Sv. Trojica v Slov. goricah, Sv. Jurij v Slov. gor., Sv. Andraž v Slov. gor., Svetinje, Sv. Benedikt v Slov. gor., Sv. Tomaž v Slov. gor., Sv. Bolfen na Kogu, Sv. Anton v Slov. gor., Velika Nedelja, Kapela. Oglasite se, kjer potrebuješte v teh krajih razglednice, navadne ali fotorazglednice, od 100 komadov dalje vam jih nabavimo. Vprašajte za ceno! — Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Blaznikova »Velika Pratika« za leto 1936 je izšla in se dobiva pri založniku, tiskarni J. Blasnika naši. Ljubljana, Breg 10 in v vseh večjih trgovinah. Ta naš najstarejši slovenski ljudski koledar je res praktičen in zanimiv. Zato ga hoče imeti leto za letom vsaka slovenska družina. Letos mu je dodana še večbarvna reprodukcija lepe slike »Poklon Modrih.«

Proti zaprtju, motnjah in prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne **Franz Josef grenčice.** Odobreno od ministrstva socialne politike in narodnega zdravja, S. br. 15.485 od 25. maja 1935.

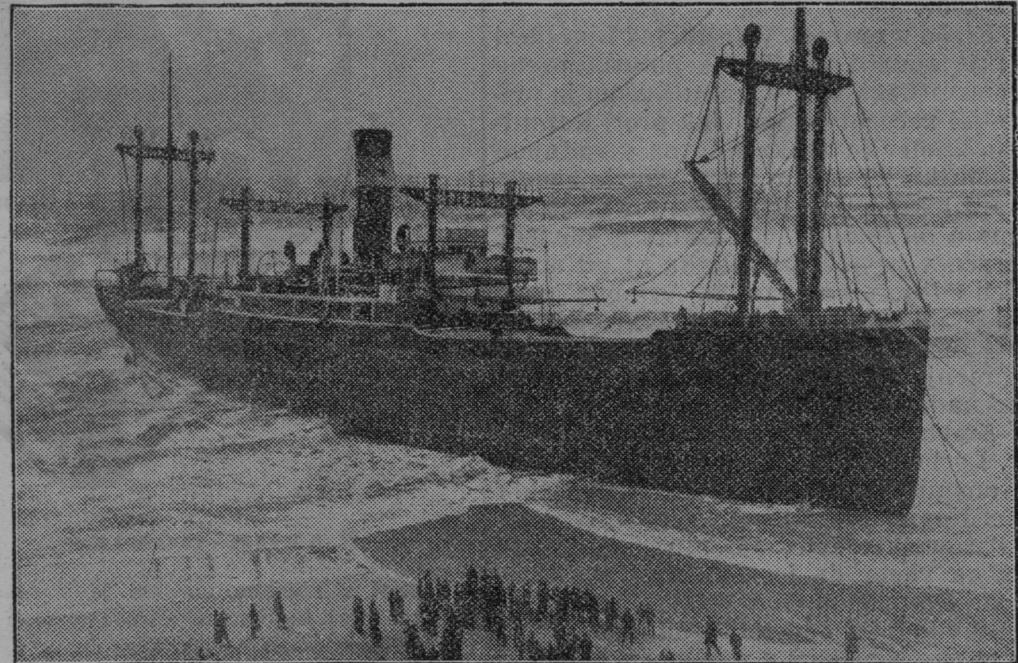
Obžalovanja vredni slučaji.

Obupna dejanja radi prepira. Pozno na večer 23. X. je izbruhenil v Mariboru v Jezdarski ulici ogenj pri Ivanu Kovachu. Gorela sta hlev za konje in šupa za voze, kateri je imel v najemu 58letni izvošček Konrad Pukl. V šupi je bilo shranjeno pohištvo kuharice Uršule

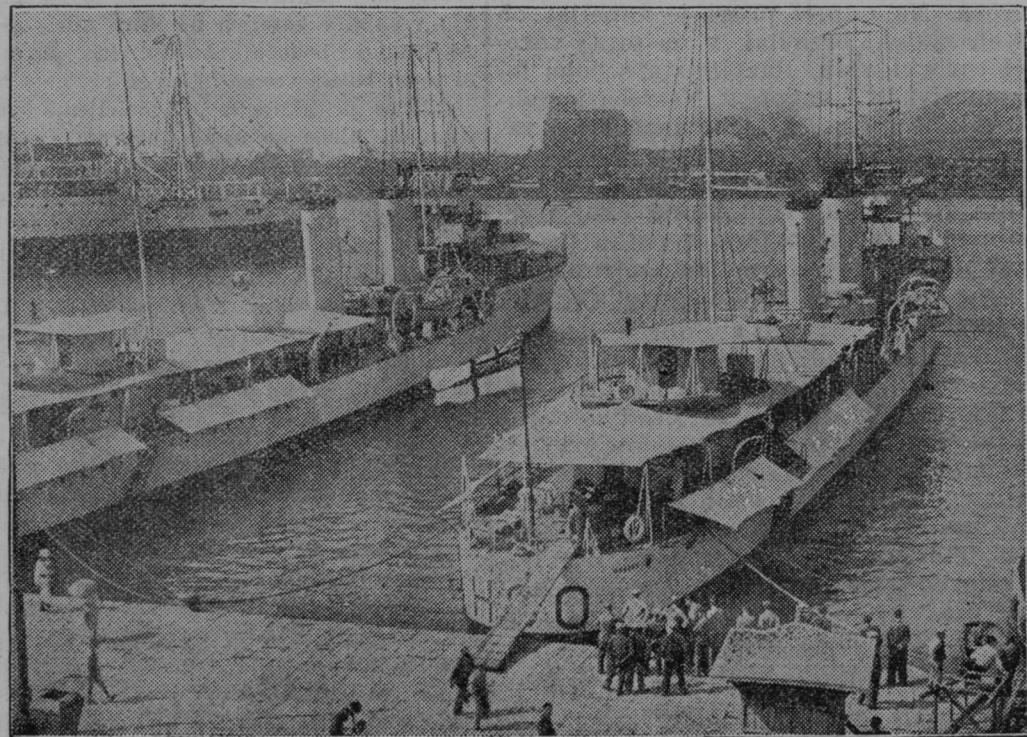
Reisman, s katero se je hotel Pukl poročiti. Gasilci so ogenj pogasili in začeli so iskati izvoščka, katerega ni bilo nikjer. Reismanova je izjavila, da sta se sprla s Puklom in radi tega je padel nanj sum požiga. Pukla je prijela policija 24. X. zjutraj. Priznal je, da je iz obupa ter žalosti začkal pohištvo zarodenke, ki mu ni hotela dati denarja, da bi bil prevzel voz od kolarja. Iz žalosti in obupa je podtaknil ogenj v šupi in se je še poskusil obesiti, kar pa mu ni uspelo. Pukla so pridržali v zaporu.

Neznan tat je izmaknil iz predala pisarne tvrdke Josip Bauman v Št. Iiju 2.300 Din. Čudno je, da se ni dotaknil 15 tisoč Din, ki so tudi bili v predalu. Tatvina je bila izvršena, ko se je mudila ženska pisarniška moč pri kosi.

V prsa zaboden lovski paznik. V noči se je vračal proti domu lovski paznik Anton Šegula po glavni cesti v Dornovi pri Ptaju. Iz zasede ga je napadel nenadoma neznan moški, ki ga je zabolel večkrat z nožem v prsa in mu

Vihar je pognal na severu na kopno francoski parnik »Adrar«.

Angleški rušilci v grški luki Piräus.

ranil pljuča. Paznika so prepeljali v brezupnem stanju v ptujsko bolnico.

Tat se obesil v zaporu. Iz Ptuja poročajo: Dne 24. oktobra se je obesil v zapori tukajšnje policije Krapša Ivan, znan dolgorstnež in tat. Krapša je rodom iz Krčevine pri Ptuju in star 30 let. Istega dne zjutraj so ga orožniki pripeljali v Ptuj s Pragerskega, da bi ga zaslišali radi nekih ponovnih tatvin. Ko je hotel orožnik zaslišati Krapšo in je vstopil okrog 10. ure dopoldne v policijapor, je Krapša ležal in imel krog vratu vrvico, ki je bila pritrjena na okrogel železen obroč. Poklicali so takoj g. dr. Vrečka, ki je vse poskusil, da bi obešenca spravil k življenju, toda to se mu ni posrečilo. Krapša se je najbrže sodil sam za svoje grehe in se v trenotnem obupu nad samim seboj obesil. Dolžili so ga, da je izmakhnil v Ptaju in v Mariboru 20 dvokoles.

*

Skrivnosten izgin.

Dne 15. X. se je pripeljal iz Petrovcev v Prekmurju na razpravo 76letni posestnik Franc Korošec. Spremljal ga je njegov sosed Franc Perš, brezposelnih delavec. Istočasno kakor Korošec sta se pripeljala v Maribor tožena posestnik Belek in njegova žena. Cela prekmurska družba se je podala v Maribor v dve krčmi, kjer so pili. Zakonca Belek sta šla k počitku k nekemu kočijažu. Korošec in Perš sta si poiskala prenočišče na senu na sejmišču poleg mariborske klavnice.

Drugi dan 16. X. Korošca ni bilo na razpravo. Pojavil se je na sodišču mesto Korošca Perš in povedal sodniku, da je Korošec v noči neznano kam zginil. Korošca tudi domov v Petrovce ni bilo in radi tega je postala zadeva z zginutjem sumljiva.

Zakonca Belek sta izjavila orožniki, da je imel Korošec sigurno pri sebi večjo denarno svoto iz bojazni, da bi mu doma denarja kedo ne izmakhnil.

Askari.

V bojnih poročilih iz vzhodne Afrike toliko-krat čitamo, da se bojijo domačini Abesinci in sicer askari na strani Italijanov. Askari tvorijo pretežno večino italijanske vojske v vzhodni Afriki in so pokorni Italijanom, ker jih ti plačajo. Askari so velikani, po 180 cm do 2 m visoki. Družine imajo pri sebi v taboriščih. Po veri-izpovedi so koptiški kristjani in muslimani. Oblečeni so v zelo pesire uniforme, navadno bosi in imajo kvečjemu na nogah sandale. Kot vojaki najemniki dobivajo dnevno 2 liri mezde, pri daljšem službovanju tudi 3 lire. Seveda prejemajo tudi vojne doklade, tako da

Januš Golec:

16

Po divjinah Kanade

Ljudska povest po raznih virih.

(Dalje.)

Lavison se je pokazal na prebridkem povratu od najboljše strani. Vedno je spodbujal tovariša k vstrajnosti in upanju na slučajno rešitev. Od ranjenja komaj nekoliko opomoglemu Francu so vidoma pojemale moči. Prve ure tavanja so se mu dozdevale še nekako znosne, ker sta ga priganjala k prestavljanju nog vihar in tovariš. Po daljšem gabantu s pomočjo snežnih obročov po snegu Franc ni več znal, ali gre za hojo dveh ali 20 ur. Zašla sta v globoko kotlino, katera jima je nudila zasilno zaščito. Lavison je obstal in pripomnil:

»Franc, tukaj se bova odpočila nekaj časa. Odpočitek sva zaslužila. Ali se še spominjaš na hrib, katerega sva prekoračila pred kratkem? Dobro znam, kje da sva. Tekom 6 ur sva prodrla 40 km daleč proti jugu. Takale hoja je že nekaj! Veter nekako pospešuje najine korake. Kako se pa kaj počutiš?«

Gospa Ivanka ima prav!

Da ima rajša, če postane pri pranju voda umazana, pravi gospa Ivanka. Je to mogoče? Da! Obilna, gosta in bela pena Zlatorogovega mila ima neverjetno moč, da razkroji in odpaví vsako nesnago, pa četudi se skriva v notranjosti tkanin. Perilo postane snežno belo in - odpavljenia umazanost počrni vodo.

Zlatorog ovoterpenino Milo

Žandarji so prijeli Perša in ga začeli zasliševati. Izjavil je, da sta omenjeno noč s Korošcem zastonj iskala prenose po Mariboru. Perš je pregovoril starčka, da sta šla na seno pri mestni klavnici. Ko se je Perš zjutraj prebudil, ni bilo Korošca nikjer. Iskal ga je pov sod zaman in je konečno šel na sodnijo in je tamkaj povedal, da starega Korošca ne bo k obravnavi.

Orožniki so napovedali Peršu, ker ga osumljajo razne okoliščine, aretacijo. Prinali so ga v Maribor, kjer so si ogledali prenočišče pri sejmišču. Osumljeni Perš taji vsako krivdo.

Skrivnostni izgin je dobil čisto drugo lice, ko je naplavila Drava 24. X. v Markovcih niže Ptuja truplo Franca Korošca, ki ima sledove ran. Sodno raztelesenje je dognalo, da so rane od trkljanja trupla po kamenju v Dravi.

Vsled vseh teh pojavov žandarji Perša niso izpustili, ampak so ga izročili sodišču, da zločin razčisti.

Pri naplavljenem Korošcu so našli le malenkostno denarno vsoto, če ravno so izpovedali Koroševi domači, ki so prepoznali naplavljeno truplo kot pravo, da je imel oče oziroma mož, ko je šel z doma nekaj tisočakov.

Tudi po prepoznanju v Markovcih naplavljenega trupla dokazuje Perš,

da ni v nobeni zvezi z zagonetno starčkovo smrtjo.

★

Slovenska Krajina.

Soboška gimnazija. Obljubljeno nam je, da se bo v doglednem času višja gimnazija podržavila, kakor hitro namreč bodo to dopuščale državne finance. Tako po ukazu Nj. Vel. kralja o vpostavitvi višje gimnazije in sicer postopoma, se je ustanovil poseben kuratorij za samoupravno gimnazijo. V tem kuratoriju so trije zastopniki soboške občine, dva zastopnika staršev in dva zastopnika gimnazije. Ponalogu ministristva prosvete se je začelo takoj z vpisovanjem učencev za 5. gimnazijski razred. Kakor izvemo, se je vpisalo v 5. razred 40 učencev. Tako šteje sedaj soboška gimnazija 400 učencev, kar je vsekakor lepo število in jasen dokaz za potrebo popolne gimnazije. V 5. razred je prišlo nazaj 28 učencev in sicer iz Ljubljane 11, iz Maribora 9, iz Ptuja 4, iz Kocjeva 1 in iz Celja 1, 14 dijakov ni bilo vpisanih nikjer, ker radi pomanjkanja sredstev niso mogli na druge gimnazije po dovršitvi nižje srednje šole v Soboti. Tako se je sedaj tudi tem učencem izpolnila prisrčna želja, da bi končali svojo srednjo šolo doma. Odziv dijakov na poziv gimnazijskega vodstva je bil takojšen. Upamo, da bodo merodajni krogi uvideli kaj kmalu prevažno potrebo soboške gimnazije v nacionalnem in kulturnem oziru in bodo pod-

»Izborno«, se je glasil odgovor.

»Te zebe?«

»Ne.«

»Si utrujen?«

»Ne.«

»Lačen?«

»Hm — tudi ne.«

»Si resnično junak in radi tega boš pojedel falad jelenjega mesa.«

»Ni treba, Lavison, sedaj še ne.«

Amerikanec je ugasnil žepno svetilko, da bi štedil z baterijo. Tema ju je objela. Franc se je naslonil s hrbitom ob sneg, trudil se je, da bi si odpočil ude in njim ulil novih moči za nadaljevanje poti. Čutil je, kako se mu krčijo vsled težke in komaj zacetljene rane moči. Res, da sta prehodila srečno ter korajžno 40 km, pa koliko sto in tisoč ju je še čakalo, predno bi naletela na kako človeško bivališče. Prepričan je bil, da bo zmogel 40 nadaljnih kilometrov še dobro. Če bo napel vse moči, bo spravil do 70 km, a konečno bo le pri kraju s telesnimi silami. Kaj bo neki počel Lavison, če bo opešal za vsem?

vzeli vse korake, da se soboška gimnazija čr preje podržavi.

Sobota. Bolničarski tečaj Rdečega križa v Soboti se je otvoril dne 14. oktobra. Otvoril ga je sam sreški načelnik g. Lipovšek ob 5. uri popoldne. V tečaj se je vpisalo 35 slušateljev in slušateljic. To je vsekakor lepo število in priča dovolj zgovorno o zanimanju za ta tečaj, ki bo trajal tri mesece. — Poročil se je te dni g. Oto Cvetko, uradnik na hranilnici soboške občine, z gdč. Bartakijevu iz Markišavec. Mlademu paru obilo božjega blagoslova! — Dne 16. oktobra je Sobota doživela letalski napad. Napad so izvršila štiri vojaška letala. Vsekakor so mnogi sledili temu zračnemu napadu z velikim zanimanjem, vendar pa moramo pripomniti, da se nekateri niso žali potrebnih predpisov. Kaj pa bi bilo, če bi se resnično izvršil napad na naše mesto? Ali bi se potem tudi nekateri smejali? — Kolodvorska ulica je vedno polna prometa, zlasti od tistega časa, odkar smo izgubili Radgona, ker je postala Sobota takorekoč trgovsko središče Slovenske krajine. Tako se je povečal tovorni in osebni promet. Ta ulica je bila ob deževnih dneh polna blata. Letos so se lotili temeljitega popravila. Sedaj pa so naenkrat ustavili delo, češ, da ni več denarja. Ulica je sedaj razkopana, kar ovira promet. Čudimo se le, da še ni prišlo do kakve večje nesreče. Sedaj ob deževnih dneh v jeseni se bo povečalo tudi blato, da ta ulica skoro ne bo za noben promet. Zato je nujno, da se najde nekje potreben denar za dovršitev te tako prometne ulice. Upajmo, da bo gospodarska uprava to storila. — Kakor poroča Ekspozitura javne borze dela v Soboti, je ministrstvo za soc. politiko in narodno zdravje z aktom št. 616 z dne 12. 10. 1935 znižalo prevoz sezonskim delavcem za njihovo žito iz Vojvodine od prejšnje tarife eno tretjino prevoza na eno petinko. Veseli smo tega znižanja na železnici, ker se tako še bolj poceni prevoz tako težko zasluženega žita naših poljskih sezonskih delavcev v Vojvodini. Vsem poljskim delavcem iz Slovenske krajine to iz srca privočimo.

Turnišče. Umrla je v petek dne 18. t. m. vdova Čeh Ana, po domače Ivanova, v starosti 62 let. Ležala je komaj par dni. Bolehala je sicer že precej časa, vendar je lahko opravljala hišna dela brez večjih težav. Par dni pred smrtjo

Uverjen je bil, da ga bo položil tovariš na ročne sani, katere je vlekel seboj samo radi njega. Gotovo ga bo peljal ter vlekel naprej, dokler ne bo tudi on ...

Ko sta se podala zopet na pot, si je priznal Gruber sam pri sebi, da ga odpočitek ni poživil, ampak še bolj utrudil. Strahoviti mraz mu je vedno bolj silil skozi obleko. Dokler se je premikal, je še nekako šlo, če pa je obstal in si opomogel za sapo, je postal trd, da se je obdržal komaj na nogah. Lavison je prepoznał, kako je z njim. Da bi imel dovolj luči, je položil žepno svečilko v sneg in je odrgnil tovarišu obe od mrzličnih mravljinov zasledovani nogi.

»Ti dobro dene, prijatelj?«

»Tisočera hvala!«

»Upaš, da se boš sedaj lažje premikal?«

»Na vsak način ...«

Kobacala sta naprej ...

Nekaj ur pozneje sta bila na vrhu grebena. Lavison se je ozrl nazaj in zagledal tovariša na kolenih in si pomaga z rokami naprej. Bilo je četrtič, da se je zgrudil Franc tekom pol ure, a tokat le ni mogel več vstati.

pa se je lotila pobiranja grozdja po brajdi na domačem dvorišču. Nenadoma pa ji je noge združala z lestve na vozlu in je padla na tla. Vsled padca je dobila notranje poškodbe in je v par dneh preminila, previdena s sv. popotnico za umirajoče. Pokojnica je bila blaga in gostoljubna žena, zato je njena smrt zbudila pri mnogih ljudeh veliko pomilovanja. Pokojnica zapušča dve dorastli hčerki, katerih starejša je poročena doma, mlajša pa je odšla v daljno Francijo za zaslužkom komaj pred meseci. Pogreb, ki se je vršil v nedeljo dne 20. t. m., je pričal, kako so cenili pokojnico mnogi ljudje. Naj bi bo dobri Bog plačnik za njena dobra dela! Preostalima hčerkama in sorodnikom naše iskreno sožalje!

Gornja Lendava. Zopet odhajajo od nas naši sinovi in hčere, naše dobre matere in skrbni očetje. V Francijo, v tujino gredo za kruhom. Še so prihitali pred odhodom v cerkev Marije, zaščitnice domače fare, sprejeli so sv. obhajilo ter Boga prosili varstva v tujini in srečne vrnitve. Odšli so 25. oktobra iz Murske Sobote. — Hišo si nekdo postavlja, pa desk nima, zato si je pomagal na ta način, da je ponoči odnosal kar vse vprek iz naše žage. Pa so ga dobili in kar z vozovi vrnili nazaj deske v žago.

Črensovci. V nedeljo dne 3. novembra vprižori tukajšnja dekliška Marijina družba igro »Roka božja«, na katero vse vabimo!

Divjaški uboj. V nedeljo dne 20. oktobra so bile veselice v Gornji Bistrici, v Turnišču, na Hotizi in še nekaj manjših. Do mesarjenja je prišlo v Turnišču, razgrajali so na Hotizi, a najhujše je pa bilo na Gornji Bistrici, kjer se je zgoušil res zverinski uboj, oziroma umor. V gostilni Vučko, ki je edina gostilna na vseh

treh Bistrkah, je bila plesna veselica. Gostov je bilo razmeroma malo. Pametnejši fantje, ki sicer ljubijo gostilne, ne pa pretepot, so odšli na Melince. Ves večer je bilo okrog Vučka čudno ozračje. Fantje niso bili pijani, to povdarjam, pa so sklepali, koga da bodo naredili »mrzlega«. Glavni pretepači iz Gornje Bistrike so hodili okrog in hujskali. Krog 9. ure zvečer so bili zbrani pretepači po cestah in čakali z vilami, krampi, bat, noži in sekiram. Kdor je to videl, bi se moral razjokati, če bi pomislil, kako divja je postala naša mladina. Ko so se fantje in možje iz Srednje Bistrike vračali domov, se je začel krvavi ples. Znani divjaki iz Gornje Bistrike so vpili in kleli, da se je vsak zgrozil, kdor je to slišal. Ker pravega niso mogli dobiti, so zdrivili nad mladim možem Lebar Otonom. Ta je hotel zbežati in se izogniti mesarjem. Ni nikomur ničesar naredil in se je mirno vračal. Zbežal je na Graščev dyorišče in se skril pri slami. Pa zverine, to niso bili ljudje, so ga našle in tam brez usmiljenja zaklale. Niti branil se ni. Vsa kosti na hrbtnu so mu zdrobili, v glavo je dobil več ran s sekiro. Huje so delali z njim kot s kako kravo. Ko je ležal ves krvav v nezavesti, so se vedno udrihali po njem. Čez pol ure je izdihnil. Zapušča mlado ženo, s katero se je poročil letos spomladvi. Strašen zločin! Ljudje so razkačeni. Morilci so iz Gornje Bistrike, vsi znani pretepači in že večkrat kaznovani. — Iсти večer je neka druga družba spravila dva v bolnico: Škafar Jošku so prezrili žile na roki, da mu je skoraj vsa kri stekla, Šernek Ignacu pa obraz razrezali.

DRUŠTVENEE VESTI

IZ Komunizma nazaj v katolicizem.

Z vsem ognjem svoje mlade duše se je oprijel komunizma, kakor sveža bratza željno sprejme v sebe posejano se-

me. Bil je ne samo navaden pristaš komunistične stranke, marveč generalni tajnik in voditelj mladinske organizacije te stranke. In vendar je sprevidel, da je komunizem velika zmota, zabolada in prevara. V Rusiji je na njegovih sadovih opazoval, kakšen je, da je za ljudstvo največja gospodarska nesreča. Hkrati pa se je začel v globočini njegove duše odpor proti protivernosti in brezbožnosti, ki je bistvena točka komunističnega programa. Obrnil je

Lavison mu je pomagal kvišku in ga podprl napram vetru.

»Pomilovanja vreden siromak. Brez moči in upanja si. Tako na psu še pač nisi bil, kaj?«

»Ne morem zato, da sem oropan vseh moči. Pusti me v snegu in nadaljuj sam pot!«

Tovariš je oprhal sneg z onemoglega in ga tolažil:

»Majhen odpočitek in par koscev mesa bo čudovito učinkovalo. Moral bi že bil poprej postati. Tukajle, tovariš! Sicer ni veliko, pač pa je jelenje meso močno redilno.«

Čeravno je bil Francu ponujeni kosec mesa majhen, je vzbudil njegov obseg nezaupanje. Potipal je z roko porcijo in razkril, da mu je odstopil prijatelj še del svojega deleža, tako da njemu samemu ni ostalo domala nič.

»Lavison! To pač ne gre, da prikrajšuješ samega sebe! Ti potrebuješ moči bolj nego jaz, kajti vse je odvisno od tega, če boš vzdržal ti!«

Franc ni miroval poprej, dokler mu ni vzel tovariš z roke dela porcije. Mesto da bi ga bil pojedel, ga je shranil v žep.

»Posadil te bom na sani. Franc, je vabil

pridejo nekateri na 6 lir dnevno, poleg tega imajo zastonj vso prehrano, sestoječo iz 800 gramov moke za vsakega vojaka, 500 g moke za ženo ter 100 gr moke za vsakega otroka. Pri svrdenju se poljubljajo na lica.

Mednarodna policija v abesinski prestolici.

Za varstvo inozemcev v Abesiniji se je osnovala v glavnem mestu v Addis Abebi 100 mož broječa policijska četa. Mednarodna policija je podrejena ukazom francoskega, angleškega in nemškega poslanika.

Letalo Mussolinijevega sina.

Mussolini ima na abesinskem bojišču 2 sina. Letalo sina Bruna Mussolini je bilo

hrbet komunizmu ter se vrnil v naročje katolicizma.

Ime mu je Henrik Matorassa. Domovina mu je Španija. Ko se je lansko leto odpovedal komunizmu ter se sprekobrnil k dejavnemu katolicizmu, je to vzbudilo veliko zanimanje javnosti, ki je navajala razne razloge za njegov korak. To je Matorassa prisilil, da je sam navedel v javnosti prave razloge svojega preroda. Med drugim je izjavil: »Moja mlada, ognjevita duša je hrepenela kvišku, da vodi boj za vzvišene ideale. Kar pa me je obdajalo v komunističnih vrstah, je vse bilo nizko. Prej sem upal, da more marksistični materializem rešiti socialno vprašanje. Preveril pa sem se, da tega ne more storiti. Niti v ljubezni svoje soproge niti v ljubezni do otroka nisem našel tega, po čemer mi je hrepenela duša. Mislil sem že na samomor.

Takrat pa so me povabili na svoj staneck spiritisti. Smejal sem se kome dijam, ki sem jih tam videl. Ko mi je potem prišla v roke knjižica, ki sem v njej našel besedo »Bog», me je globoko pretreslo. Pred očmi mi je vstala mladost, cerkev in bogoslužje. Celo noč sem mislil samo o tem in drugi dan sem kupil sv. pismo. Začel sem ga čitati in naenkrat je pred mojimi očmi zasijala resnica. Tukaj je rešenje vprašanja o socialni pravičnosti. Imel pa sefi še mnogo dvomov in ugovorov. Razgovarjal sem se z nekim starejšim duhovnikom, ki mi je svetoval, naj se z vso vnoemo svoje duše v molitvi obrnen do križanega Zveličarja, da me reši mojih boli. Nekoliko dni sem molil in sem to dosegel, da sem šel s svojo soprogo v cerkev ter poslušal verske resnice.

V katoliškem nauku sem našel vir, ki je ugasil mojo žeko in pomiril mojo težnjo, da osvobodim trpine. V tem nauku sem našel najostrejšo obsodbo in strašne kazni za tiste, ki izkoriščajo delavce. 11. maja 1934 sem se dal cer-

kveno poročiti s svojo ženo, s katero sem do tedaj neporočen živel. 16. maja sem progglasil v časnikih, da se odpovem vsem zmotam in zablodom in sem povabil svoje sodruge, da gredo za menoj. Obenem sem objavil, da stopim v vrste borcev za katoliške delavske organizacije. Storil sem to in od takrat raste moje navdušenje in prepričanje, da je to edina pot, ki vodi do rešitve človeškega rodu.«

*

Sv. Lovrenc na Pohorju. »Slov. Gospodarc, ki je kot zvest priatelj krščansko-narodne prosvete izčrpano poročal o ustanovnem zborovanju tukajnjega Kmečkega bralnega društva v novembru 1885, zabeležuje s simpatičnim poročilom tudi proslavo njegovega 50 letnega jubileja. Vršila se je 27. oktobra ob lepem vremenu, ki je po celotedenskem deževanju razvedrilo in posvežilo tudi duha človeškega. Predsednik Prosv. zveze dr. Hojnec je s poljudno izrazitim besedami obrazložil zgodovino naše prosvete pred in po svetovni vojni ter nujno priporočal društvu, da izpolnjuje in izvršuje Slomšekovo prosvetno sporočilo, ki si ga je takoj izpočetka izbralo za vodilo. Nato je s primernimi spremnimi besedami izročil diplomo častnega članstva 4 možem, ki jih je društvo ob tej svečanosti priliki odlikovalo: za krščansko prosveto navdušeno in požrtvovalno delujočemu domačemu župniku Janezu Oblaku, šentpeterskemu župniku Ivanu Rančigaju, nekdanjemu šentlorenskemu kaplanu radi njegovih izrednih zaslug ob zgraditvi drnštenega doma, Ivanu Fišingerju kot zvestemu prijatelju društva od njegovega početka in Romanu Pušnjaku, očetu dveh gospodov kaplanov, ki je že celo vrsto let predsednik društva ter je bodisi sam bodisi v zvezi s svojima vrlima sinovoma mnogo storil za prospěk krščanske prosvete. Člani društva so prav dobro na održu proizvedli zanimivo gledališko igro »Podrti križ«, ki jo je iz češčine prevedel domači g. župnik Oblak. Igra je režiral navdušen in nadvse požrtvovalno delujoči prosvetni delavec učitelj Petrun, ki je tudi izvezbal in vodil pevski zbor, ki nam je prav živahno in spretno

dobite tabletto Aspirina

Varujte se ponaredbi Na

vsaki tabletto je utisnjen

Bayerjev križ.

ASPIRIN

Oglas je registr. pod S. Br. 1122 od 19/VIII/1935.

zapel nekaj težkih pevskih točk. Med odmori je pod njegovim vodstvom sviral tamburaški zbor. Bila je v celoti proslava, dostojna zlatega prosvetnega jubileja. Naj bi bralno društvo po priprošnji Slomšeka, čigar prosvetnemu vodilu se je izročilo; tudi v bodoče blagonsno darovalo za dobrobit in napredok slovenskega ljudstva!

Teharje. Letošnjo sezono otvori pri nas Dečkiški krožek Prosvetnega društva, ki bodo vprizoril v nedeljo dne 3. novembra in ponovil v nedeljo dne 10. novembra ob treh pooldne v društveni dvorani na Teharjih dve lepi igri. Čisti dobiček je namenjen za strokovni pouk naših deklet, ki se vadijo v naši društveni sobi ročnih del in šivanja, zato pride v obilnem številu! — Za naslednjo preditev pripravlja Prosvetno društvo Medvedovega »Črnošolca«, člani Ljudske knjižnice pa lepo ljudsko igro »Črna žena«. — Za dolge zimske večere priporočamo, da si izposojujete knjige iz Ljudske knjižnice na Teharjih, katera posluje vsako nedeljo v društveni dvo-

pri mestu Makale južno od Adue na severni fronti na izvidniškem poletu zadeto od 4 strelov. Zanimivo je to, da so obstreljevali letalo baš tam, kjer so čete abesinskega predajnika rasa Gukše, ki je prejel s svojo telesno stražo k Italijanom in je italijanski kandidat za abes. prestol.

Družba, ki upravlja Sueški prekop,

javlja, da so prepeljali doslej Italijani skozi kanal 200.000 mož. Vrnilo se je po prekopu iz Abesinije 6000 bolnih in ranjenih. Za vsako ladjo, ki plove skozi Suez, plača Italija 3000 funtov šterlingov pristojbine. Doslej so izplačali Italijani Angležem za prevoz čet skozi prekop 750 tisoč

Lavison, ko sta se napravljala za nadaljno pot. »Samo par ur te bom vlekel; če bova zopet počivala nekaj časa, boš spet dober pri nogah.«

Franc se je branil odločno: »Nočem, da se mučiš z menoj, prijatelj; nočem in nočem! Se še bom pehal naprej na lastnih nogah.«

Da bi pa tudi dokazal istino svojih besed, je hotel napraviti za poskušnjo par korakov, a se je zvalil v sneg.

Lavison je priskočil, ga pobral, položil na ročne sani, zavil ter povezal tovor.

»Peljal se boš«, je zapovedal. »Še boš rabil moč, ko te tudi jaz ne bom mogel več vleči.«

Opotekaje se od lastne utrujenosti, je potegnil za motvoz, za katerega so bile privezane sani, in se zgubil v noč.

Lavison sam je že bil oslabljen radi gladu. Njegova pred kratkem zacetljena noga ga je bolla, grozna zima je majala njegove moči in pri vseh teh nadlogah je še moral vleči znatno obtežene in natovorjene sani. Neskončnost se mu je dozdeval pot pred njim ... Njegova dolgoletna izkušnja mu je napovedovala glasno, da ne bosta nikdar dosegla s tovarišem cilja. Kljub grozni

zavesti je stisnil zobe in se otresel v obup ga tiračih misli. Naprej, zmiraj naprej, dokler še bo preostalo količaj moči ...

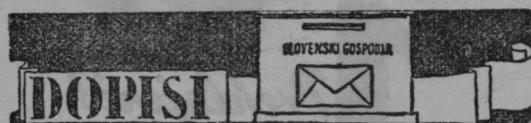
Lavisonu se je dozdevalo, kakor bi ne bila tema več tolikanj neprodirna nego poprej. Razločil je že sani in tovariša na njih. Tu in tam so se tudi pojavljale temne sence ob straneh, ki so se dvigale iznad snega in so morale biti očividno sive skale.

Na neznatni vzboklini je postal za-par trenutkov, snel rokavico ter otiral uro. Deset. Torej se je danilo. Bila sta skoro 20 ur nepretrgoma na potu.

Tudi vihar je popuščal. V podečih se oblakih je bilo videti tu in tam večje predore. Ali gre samo za kratek odmor strašnega blizzarda, ali za popolen prekin, Lavison ni mogel reči, vendar se je čutil znatno ojačenega že vsled slabotnega dnevnega svetlikanja. Nov up ga je navdajal. Pogled na sani mu je razodel, da tovariš spi. Njegova stara odeja je do onemoglosti izčrpanemu prijatelju pomogla, da se je ogrel in ga je premagal spanec. Prav tako!

Lavison je že bil skoraj čisto po vzbočku na-

rani. V zadnjem času se je na novo preuredila in nabavila lepo število novih knjig. Izposojuje tudi priljubljene Karl Mayeve knjige, katerih je v knjižnici že 17 dosedaj izišlih knjig. Dobite pa tudi druge najnovejše lepe knjige.

Hčce. Že precej časa se opaža, da brezvestni zločinci ne pustijo v miru niti mrtvih in krajejo s pokopališča cvetlice, okraske, sploh vse, kar se da odnesti, tako da so nekateri grobovi naravnost opustošeni. To je vse obsodbe vredna brezvestnost. Žalostno je, ako že nedolžne cvetlice na grobovih naših rajnih niso več varne pred tatinskimi zlikovci. Pristojno varnostno oblast pozivamo, da posveti več pozornosti tem žalostnim pojavom.

Selnica ob Dravi. Bratovska nedelja. Naša bratovščina (živega rožnega venca za verne duše), znana po Slovenskem Štajerskem in tudi po sosednih pokrajinah, obhaja svoj praznik v nedeljo, 3. novembra. Pridite, ki vam je mar vaš dušni blagor in blagor naših rajnih!

Sv. Trojica v Slov. gor. Najnovejše! Magnati padajo. — Tudi pri Sv. Trojici v Slov. gor. v trgu padajo. Dolgo vrsto let so se špirili in košatili, koristili pa nič. Rasti so hoteli do neba. Toda, kdor previsoko leta, nizko pade. Divje kostanje mislim, ki so v trgu zavzemali samo prostor in ovirali promet, koristili pa tržanom niso prav nič. Trški olepševalni odbor je pametno ravnal, da jih je obsodil na smrt pod sekiro. Osem jih je padlo pretečeni teden, druge pa čaka ista usoda prihodne dni. Žalovali bodo za njimi, mogoče, samo »standnarji«, ki so ob sejmih in shodi romarjev v njihovi senci prodajali svoje blago in si ohlajali od kričanja razgreta grla. Tržani pa bodo veseli, ker bodo pridobili v trgu na prostoru pa tudi na izkupičku, ker se bo lahko postavilo več stojnic. Trg sam pa bo dobil vse lepše lice, kakor ga je imel do sedaj pa tudi bolj privlačno moč za izletnike in romarje.

vzdol, ko je zadel nenadoma z naprej nagnjeno glavo ob oviro. Pogledal je in prepoznal, da mu zapira pot s snegom obložena smreka. Neverjetno! Snel je z glave kapuco in pogledal med vjemami proti vrhu. Ne, v tem slučaju ni šlo za črno okameneli preostanek predzgodovinske dobe, ampak za pravo, živo smreko; četudi so jo zverižili viharji na vse strani. Vse veje smreke so kazale proti jugu. Morala sta že doseči mejo, v kateri raste živo drevje!

Med tem, ko si je drgnil orjak opraskano čelo, je prepoznal dalje spodaj še več pritlikavih smrek in celo majhne skupine; stare, vojno preizkušene frontne bojevnike rastlinstva.

Spodaj pod varstvom skupine dreves je obstal, da bi določil, kje da je. Obrežje reke Northumbria je bilo mogoče še oddaljeno 15 km. Pa morda je že tudi v temi prekoračil reko, ne da bi se bil zavedel. Sklenil je, da se bo držal z naprej še bolj južno, nato pa sledil s pomočjo kompasa vzhodni smeri ob robu jezera, ker tamkaj nekje je moral zadeti na posamezne ter samotne iskalce zlata. Če bi že le ne bil tako izčpan.

Sv. Andraž pri Velenju. Katoliško prosvetno društvo v Št. Andražu pri Velenju ponovno splošno željo občinstva dne 3. novembra organizira igro »Črna žena«. Vsi prijazno vabjeni posebno pa še tisti, ki se prve prireditve niste mogli udeležiti.

Črna gora. (Od kedaj: »Ptujska gora?«) Pred kratkim sem kot »Černogorski rojak« obiskal svoj rojstni kraj, kjer sem tamoznega dolgoletnega trgovca vprašal, zakaj in kdaj se je prvotno ime »Črna gora« prelevilo v »Ptujsko goro«, dasi nima ta trg s Ptujem nikake zgodovinske zveze, ker je oddaljen od tega mesta 12 km, in tamoznja »Ptujska gora« se pa imenuje »Mestni hribe ter sem zvezdel, da je to imenje prevrgel prejšnji g. župan Peče in predložil to novo ime okrajnemu glavarstvu, katero si je ta predlog potem tudi osvojilo. Da se pa kar tebi nič in meni nič premetujejo naša stara krajevna imena, to pa vendar ne gre in mi tudi ne živimo več ne pod Italijani in ne več pod Madžari, katerim služi kot posebna slast, ako osebna kačkor tudi krajevna imena čimborj Slovencem izpačijo in bi bil okrajni glavar lahko kratkim potom gotovo zvedel, kako se glasi pristno in zgodovinsko ime tega kraja. Pravilno ime je pa »Černa gora« in ima radi tega to ime že v naravi, ker tvori gora velikansko »čer« žrmeljščeka, leporja ali sprimeka; ki se rabi za žrmlje, in ima na najvišji točki te čer veliko cerkev, odnosno prejšnji tabor. Ta gora ima izredno znamenitost, ker ima kar na temenu te čeri pet pramenov vode, kar je nenavadno, ker ti v največji suši tudi ne presihajo, kar se mora priznati kot posebni dar narave, kjer najdejo na tisoči šteti romarji tudi vedno dovolj pitne vode prve kakovosti. Nek duhovnik, ki je svoj čas prepotoval goro Sinaj, je vrh tega ugotovil, da vlada tukaj popolnoma isto vodno razmerje, kakor na gori Horeb, o kateri je iz sv. pisma znano, da je tam Mozes iz skale privabil več pramenov vode s svojo palico. Res je sicer, da so nekateri, ki niso poznali pojma »čer«, v slovenščini začeli pisati »Črna gora« in je ta napaka celo prešla v napise starih cerkvenih zastav, toda ona lična gora na Moravskem, katera

tudi stoji na ogromni čeri, se istotako v češčini glasi kot »Černa hora« (gora), kajti v slovenščini so besede »črn« in »čer« popolnoma različne jezikovne tvorbe. Ker pa sedaj naša vlada stremi za tem, da ostane narodu vse nedotakljivo, kar je njegova last, upajmo, da bo v doglednem času naša »Černa gora« zopet dobila svoje staro zgodovinsko ime, in to ime tudi ni nikaka novotaria ali izmišljotina, kajti tukajšnji letopisec Karol Goldner je že leta 1855, dasi je bil trd Nemec, vedno le rabil ime »Černa gora«, ako je kaj objavil iz našega trga v Gradcu v časopisu: »Der Aufmerksame. — Takih krajepisnih nestvorov se je pri nas precej vteplio in bi bilo umestno s časom vse ono spraviti v sklad z zgodovino kakor jezikoslovno, kar se je pokazalo kot napačno, čeprav se tudi naravni čut naroda temu protivi. — Davorin Žunkovič.

Ljutomer. Praznik vseh svetnikov bom letos v Ljutomelu slovesno praznovati. Pred procesijo bom namreč najprej blagoslovili spominsko ploščo v svetovni vojni padlim vojakom naše fare. Plošča je vzidana na sprednji strani cerkve, nasproti kapeli sv. Florijana. Plošča je iz mostarskega granita. Na plošči je vrezanih 150 imen, toliko jih je padlo iz naše fare v svetovni vojni. Zlate cerke je izdelal kamnosek g. Močnik iz Murske Sobote. Na ta način je odbor najlepše rešil vprašanje spomenika padlim vojakom. Po blagoslovitvi gre procesija na pokopališče, kjer bo najprej blagoslovil novi veliki križ, ki je iz železobetona. Vse sedaj živeče farane bo preživel. Nato bodo sledile molitve za rajne. Pokopališče je letos na novo preurejeno, da na potek ne bo več tako blato kot je bilo prejšnja leta. Pokopava se po določenem načrtu, da bo tako pokopališče sčasoma dobilo spodobno obliko. Opomba: Tudi na pokopališču velja 7. božja zapoved, ki se glasi: ne kradi! — Trgatev v ljutomerskih goricah še vedno ni končana. V gospoških vinogradih imajo trgati še za cel teden. Zadnje dneje je vreme nagajalo. — Prosvetno društvo ima 10. nov. po osmi maši svoj redni občni zbor. Opozarmamo že danes vse člane, pa tudi nečlane, ki ob tej priliki lahko pristopijo.

Obstanek sani je zbudil Franca. Zravnal se je v sedeči položaj in gledal radovedno okrog sebe.

»Kje sva, Lavison?«

»V pokrajini dreves.«

»Kako daleč še je do človeških bivališč?«

»Tako kakih 25 km«, je lagal.

Franc je vzdihnil prsesenečeno — veselo. Pobabil je na slabost, vrgel odejo s sebe ter skušal vstati. Zastonj! Šele potem, ko se je oprijel za deblo drevesa, je bilo videti, da mu bo uspelo, pa se je zgrudil koj po prvem koraku. Lavison mu je priskočil na pomoč, vendar ga je tovaris odrinil, kakor hitro je zopet stal po koncu.

»Bom že, Lavison . . . Šel bom sam . . .«

»Dobro. Vsekako je vredno, da poskusit.«

Ponudil mu je roko in ga podprt. Tekom prvih minut se je spotikal neprestano, in bi ne mogel nikamor brez priateljeve pomoči. Obča otrplost se je polagoma umikala iz udov in ko sta prekobacala poldrugi kilometer, se je že lahko obdržal sam na nogah.

funtov šterlingov (to je okroglo 200 milj. Din)

Ras Nasibu, vrhovni poveljnik abesinskih čet na južni fronti v pokrajini Ogaden, se je zgražal nad italijanskim bombardiranjem mesta Tafarekatan, kjer so pobile bombe več sto žensk in otrok. Po ravno omenjenem bombardiranju je rekel Nasibu: »Italijani ne bodo nikoli zavzeli Abesinije, če tudi nas pobijejo do zadnjega moža. Če bi prodrli do prepadow pred glavnim mestom v Ogadenu, Harar, Hararja samega ne bodo dobili. Abesinci smo imeli zgube v bojih pri studencu Ual-ual in pri Gerlogubi, vendar se držimo dobro.«

Dalje sledi.

Gornjograd. Dne 21. oktobra se tukaj poročila g. Žinkar Pavla s posestnikom Košak Antonom v sosedni Bočni. Bila je tukaj prav dobra cerkvena pevka. Zato jo bomo tudi pogrešali. V novem stanu ji želimo obilo božjega blagoslova!

Gornjograd. (Ob slovesu prezvišenega nadškofa dr. Jegliča.) Dne 19. oktobra nas je zapustil na žalost cele fare, prezvišeni nadškof Jeglič. Preselil se je v stički samostan na Dolenjsko. Dne 17. t. m. je imel zadnje sveto opravilo v farni cerkvi. Mnogo ljudi je pristopilo k mizi Gospodovi, žeče še enkrat prejeti iz rok prezvišenega sv. obhajilo. Pevski zbor je prav lepo in ganljivo prepeval vladiki v slovo. Nazadnje je še vsem podelil papežev blagoslov. V petek 19. oktobra se je zjutraj na škofijskem dvorcu zbrala cela množica ljudi iz cele fare, hoteč še vsaj enkrat videti očeta slovenskega naroda. V imenu cele fare se je poslovil od prezvišenega g. župnika Šlander. V imenu šolske mladine sta se poslovili dve deklici. Podarili sta nadškofu prav lepe šopke nageljnčev natrgevih na oknih Gornjega grada. S solzami v očeh se je prezvišen pošlovil od nas rekoč: »Težko se poslavljam, molil sem za vas, molil še bom za vas. Ostane mi dobri verniki, dobri državljanji, držite se svete katoliške cerkve, tako da bomo vse eno, enkrat pa če Bog da, srečni na onem svetu.« Mi vsi pa želimo prevzvišenemu srečnih, mirnih in tihih dni v samostanu na Dolenjskem. Živel naš slovenski vladika!

Sv. Križ pri Belih vodah. Med lepotami ob robu Savinjske in Šaleške doline zavzema Sv. Križ odlično mesto. Strma je pot, a toliko večji je užitek, ko se dospe po triurni hoji iz prijaznega Šoštanja na 1044 m visoki hrib, od koder je prekrasen razgled podnevi, diven po noči, ko se lesketata Savinjska in Šaleška dolina v neštetih električnih lučih. Zanimivo je citati v »Spominski knjigi« misli, želje in občutke, ki so jih zabeležili obiskovalci tega kraja od leta 1851 naprej v prozi in poeziji kar v osmih jezikih; v tej knjigi je tudi lepa pesem »Pohvala sv. Križa«, ki jo je leta 1862 v začetku avgusta s tresočo roko zapisal škof Slomšek, dober mesec pred smrtnjo, ko je posvetil veličastno svetišče sv. Križa. Priznanje zaslužijo oni, ki so se med svetovno vojno potrudili, da je ostal veliki zvon, ki tehta 2500 kg in ga je vila zvonarna Samassa v Ljubljani leta 1858. V mestnem hrpu in šumu tak zvon nima posebnega vpliva na človeka, čisto drugače pa je, ko se v tih pokrajini z vrha visokega hriba oglasi tak močnik. Že ob bitju ure se sliši še nekaj minut čisto donenje, kaj šele, kadar se zamaje velikan in mogočno doni ter kliče: »Prid vrh planin, nižave sin! In ko romarji zapojejo večno lepo pesem: »O sveti Križ, življenja luč«, takrat pač postane rosno vsako oko! Okoli leta 1925 za časa župnika g. Esenka so se naročili trije novi zvonovi iz Strojnih tovarn in livarn, in to so dobro storili. Niso pa dobro storili glede cerkvene strehe; cerkev je krita z eternitom, ki pa je zanič. Stara križevska cerkev ima streho iz avstrijskega eternita, in to je lepo in trpežno. To je dober nauk za vse, ki se za stvar zanimajo. Zadnja leta sta se potegovali dve stranki za novo banovinsko cesto iz Šoštanja v Črno: ena za cesto mimo Belih vod, Sv. Križa in Smrekovca, a druga za cesto skozi Zavodnje in Št. Vid. Zmagala je druga skupina. Za Sv. Križ bi taka cesta bila brezvomno velikega pomena, ravno tako tudi za planinsko kočo na Smrekovcu. Vendor pa so romarji, ki gredo iz pravega namena na božjo pot, zadovoljni tudi s

Ali si že obnovil narodnino?

slabšo cesto. Zraven je treba pomisliti, da ima tujski promet svojo dobro in svojo slabo stran. Pred nekaj leti je pisal g. fotograf Krašovec v »Mladici« svoje mnenje glede modernega prometa v Solčavi in Logarjevi dolini — torej Logarjeva in ne Logarska dolina! — in izrazil bojazen, da bodo tuji tam več škodovali kot koristili. To velja tudi za drugod. Te misli sem imel med drugimi, ko sem bival tam pri Sv. Križu. Obvari nas Bog, oj solnčne višave!

Sv. Križ pri Rogaški Slatini! Na shodu Jug. radikalne zajednice, ki se je vršil v Šmarju pri Jelšah dne 20. oktobra t. l. so tudi naši možje in fantje na shodu zastopali naš župnijo ter so dobili iz govorov, ki so na shodu sledili globoke vtise o delovanju JRZ. Govorniki nam niso nič obetali, kakor so imele načelo iz prejšnje vlade, ki so obetale kmetom mnogo dobrega, da pa niso. Iz govorov smo prišli do prepričanja, da je sedanja vlada že in bo še mnogo storila za dobrobit naroda, kar že vsi tudi dejansko čutimo. Upamo, da bodo tudi v naši župniji sčasoma priredili tak shod, da vso naše ljudstvo upoznamo s Jug. rad. zajednico. Imamo tu ob hrvaški meji nekaj Mačkov, ki bodo še gotovo spregledali, sicer bodo s svojim mišljenjem morali prek meje. Na slovenskem bodoemo politično gospodarili Slovenci.

Sv. Križ pri Rog. Slatini! Dodatek k poročilu v Slov. gospodarju št. 42 z dne 16. okt. t. l. Do uboja med sosedoma Korezom Francom in Osek Francom je prišlo med drugim v glavnem radi meje. Korez je bil kritičnega

dne odsoten od doma. Zvečer se je vrnil vinjen domov. Sestal se je pred lastnim pragom z ženo Osekovo, ki je šla po svojega otroka v Korezovo hišo. Korez jo ustavi z besedami: »Kaj imaš hoditi po mojem posestvu ter jo je napadel. Osekova je pričela klicati svojega moža, ki je takoj stekel k sosedu z na kosišče nabito koso ter udaril z vso silo Koreza po glavi. Korez je kmalu po dogodku podlegel poškodbam.

Sv. Rupert nad Laškim. Mnogi naši zavedni ljudje nestrnno vprašujejo: kaj je z občino Sv. Rupert? Ali se bo zopet upostavila, kakor smo prosili in po vsej pravici upamo, da nam bo nadoblast popravila veliko krivico, ki nam jo je napravil znani grahovski samostojnež? Odgovor: Potrpite in vztrajajte! Vložena prošnja je bila pomanjkljiva, ker so podpisali hišni gospodarji in posestniki, ne pa volilci, kakor zahteva zakon. Zato ni treba poguma zgubiti, puške ne bomo vrgli v koruzo, ampak bomo odločno vložili novo prošnjo s podpisi vseh volilcev stare občine Sv. Rupert. Nad 80% vseh prizadetih je že ponovno izreklo svojo odločno voljo, da nočejo dalje tlačaniti Lenarčanom, kakor tudi mi nikakor ne želimo, da bi oni nam tlačanili! Samo trije mogočnjaki JNS arske vrste misijo, da bodo še dalje strahovali vso občino; po njih so se dali nekateri v Trepčendolu zapletati, da so se udali njih strastni agitaciji in podpisali nam nasprotni odlok! Dobro si zapomnimo: kakor si bomo postlali, tako bomo ležali! Sovražni človek samo tam seje ljudi, kjer domači spijo in dremljejo! Vsak mož toliko velja, kolikor se postaviti zna!

Listnica uredništva.

»Slovenka v Srbiji«: Obrnite se na kakega g. narodnega poslanca; najbolje bo, da zaprosite posredovanja onega gospoda, čigar imenavajate v svojem pismu.

Odprta noč in dan so groba vrata.

Sv. Barbara v Halozah, — Velika Kikinda. Umrl, oziroma ponesrečil je dne 17. oktobra t. l. vrl mladenič Jožef Žuran iz Velkega vrha, služeč pri 5. art. puku v Veliki Kikindi. Pred par tedni je pisal zadnje pismo svojim roditeljem, da pride koncem oktobra na dopust. Starišem je bilo zelo udan. Ker je tudi bil vzgojen na krščanski podlagi. Nesrečna smrt mu je v najlepši dobi mladenškega življenja pretrgala nit življenja. Barbarški zvon, kakor tudi pri podružnici Sv. Ane so mu turobno zapeli zadnje slovo ter naznanjali, da uglednega Jožeka ni več med nami. Zahajal je rad k službi božji in prejemal sv. zakramente. Vsi, ki so ga poznali, žalujejo za njim, posebno pa starši in sestre. Čeprav počivaš daleč v tuji zemlji, mi se Te vendar bomo spominjali v molitvi. Staršem in sestraram iskreno sožalje!

Cadram. V nedeljo, 20. oktobra, smo pokopali Katarino Kruhar, Ložakovo mater, ki je večkrat previdena s sv. zakramenti, umrla v starosti 52 let. Po pozrem sv. opravilu se je vršil pogreb ob izredno veliki udeležbi ljudstva. Ob odprttem grobu je domači župnik duh. svetnik Franc Hohnjec govoril prisrčne poslovilne besede, ki je v njih poudaril vzgledno življenje rajne žene in matere. Svoje otroke je vyzgajala k dejavnemu krščanstvu, ki črpa

svojo moč iz sv. maše in sv. obhajila in ki mu je v veliko podporo čitanje samo krščanskih časnikov in nabožnih listov. Uspehi te vzgoje se očitujejo v medsebojni skladnosti in ljubezni otrok ter v z nežno in požrtvovalno ljubezenju prešinenem spoštovanju otrok do staršev, v čemer je Ložakova družina svetel primer za druge. Plemenita, srčno dobra Ložakova mati naj počiva v miru! Preostalim naše iskreno sožalje! Pogreba se je udeležil tudi g. župnik od Sv. Urbana Ivan Razbornik, nekdanji čadramski kaplan.

Braslovče. Umrli so v preteklem tednu slediči: Marija Zaveršnik, posestnica v Topovljah, Turk Marija, posestnica v Parižljah, Ana Krašovec, prevžitkarica v Kamenčah, pred kratkim pa v Orli vasi Marija Hrušovar, posestnica. Bile so skrbne gospodinje, krščanske žene, dobre matere, v katerih hišah je imelo pristop samo krščansko časopisje. V trgu pa je umrl Franc Korun, prevžitkar, star 86 let. Bil je blag in pobožen mož, katerega ni nikdar zadržala bolezen, starost ali miraz, da ne bi šel vsak dan v cerkev in sprejel sv. obhajilo. Še na smrt bolan, je šel sam en dan pred smrtnjo v cerkev in opravil poslednje, kar se zahteva od krščanskega moža. Vsem zvestim rajnim naročnikom, »Slov. Gospodarja« naj sveti večna luč!

Vojna v vzhodni Afriki.

Pred 200 leti je pričel abesinski vladar vojno s trojnim proglašom.

Kje in kaka je Abesinijska, je zvedela Evropo koncem 18. stoletja, ko se je vrnil iz te dežele Škotski raziskovalec Bruce, ki je bival med Abesinci 4 leta. Ves čas je preživel Bruce v okolini cesarja.

Pred 200 leti je pričel abesinski vladar vojno s trojnim predhodnim oznanilom.

Prvo cesarjevo povelje pred pričetkom vojne se je glasilo: »Nakupite mule in prehrano!«

Drugi proglaš se je nanašal na takozvano »kantuffa«. Povsod so podirali neke vrste akacije, v koje dolge trne so se ujeli bojevniki in so na ta način ovirali sovražno prodiranje.

Tretje oznanilo se je glasilo: »Utaboril se bom tam in tam (cesar namreč). Kdor mi ne bo sledil, bo hudo kaznovan.«

Bruce omenja, da so sledile že pred 200 leti Abesincem na bojišče ženske. Pred vsem so pripravljale možem hrano. Če so pa moški obnemogli v bojih, so segle po orožju.

Tana-jezero.

V poročilih z bojišča smo čitali v minulem tednu, da so italijanski letalci parkrat preleteli abesinsko Tana-jezero, ki leži proti severu države. Jezero je zelo veliko in izvira iz njega Modri Nil, ki se združi z Belim Nilom pri sudanskem mestu Chartum in namaka kot mogočen veletok angleški Sudan in Egipt do izliva v Sredozemsko morje. Kdor je lastnik Tana-jezera, je gospodar ogromne egipčanske obnitske doline, nad katero držijo vladarsko roko Angleži. Če bi zavojevala Italija Abesinijo, bi bilo v njenih rokah Tana-jezero in angleški Sudan ter Egipt bi bila v neprestani nevarnosti, da jim odrežejo Italijani mogočni dotok iz Tana-jezera. Tana-jezero ima nepregledno gospodarsko in politično važnost.

Iznad Tana-jezera se dviga 37 otokov, na katerih je ravno toliko samostanov. Nekateri so že razpadli s cerkvami vred, drugi so še pa dobro ohranjeni in v rokah strogih redov. V nekatere samostane je prepovedan dostop ženskam in celo živalim ženskega spola. Več samostanov na otočju se oklepajo vsé mogoče pobožne pravljice ali legende. Najbolj znamenite božje poti so po samostanskih svetiščih na otokih v Tana-jezeru. Nekateri samostani so znameniti radi starodavnih rokopisov.

Duševni vodja abesinske armade

je že večkrat v našem listu omenjeni Wahib-paša. Wahib-paša se je odlikoval že v balkanski vojni z junaško obrambo turške trdnjave Janina, katero so naskakovali Grki. Slednji se je trdnjava le moral udati. Grki so pustili radi hrabrosti Wahib paši sabljo in so ga odvedli v slavnostnem sprevodu na otok Krf, kjer je bival v gradu tedajnega nemškega cesarja Viljema.

Wahib-paša je znan izza dobe stare Turčije, da je zatrl z brezmejno strogostjo mnogo albanskih vstaj in je pustil obesiti na stotine upornikov.

V svetovni vojni je poveljeval turški armadi v Kavkazu in je imel proti Rusom precej uspehov. Je sobojevnik sedajnega vladarja nove Turčije Kemala, od katerega se je ločil radi nekih nerasporazumljen.

Njegov sin je postal smrtna žrtev železniške nesreče v Italiji in radi tega se bori zdaj proti Italijanom. Osebno je zelo strog, samo-

stojen v mišljenju in mož velike vojne izkušnje.

Prvi pritisk na Italijo od angleške strani.

Pisali smo že o kazenskih odredbah ali sankcijah, katere tiščijo do uresničenja proti Italiji, ki je začela vojno z Abesinijo, Angleži. Anglija je 21. X. obvestila Mussolinija, da se nobena italijanska vojna ladja ali tudi druga, ki ima na krivu živila, orožje ali vodo za italijanske čete v vzhodni Afriki, ne sme muditi nad 24 ur v kakem angleškem pristanišču. Italijanske ladje smejo naložiti le toliko kuriva in živil v angleški luki, kolikor je potrebno za pot do bližnjega italijanskega pristanišča.

Italijani so poslali

v minulem tednu v vzhodno Afriko 33 ladij, na katerih je odpotovalo 40.000 vojakov. Sedaj zbirajo v Sabaudi divizijo prostovoljev.

Poročilo iz Rima od 22. X.

trdi, da se je polastil italijanski poveljnik južne fronte Graziani abesinskih utrdb in je Italijanom prosta pot do glavnega abesinskega oporišča na jugu do mesta in trdnjave Harar.

Da si bomo na jasnom

glede po časopisu običajnih nekaterih abesinskih izrazov, bomo v naslednjem na kratko označili par glavnih abesinskih vojaških in civilnih naslovov: Balanzara pomeni poveljnika trdnjave. Fitaorar je zapovednik prednjih straž. Blaciron je uradnik cesarjeve blagajne. Blata znači dvornega svetnika. Dedžasme je upravitelj velike pokrajine, katero vlada ras ali guverner. Dedžas je upravitelj okrožja.

Poročilo z bojišča 24. X.

Na severni fronti pričakujejo italijansko prodiranje, ker so italijanski letalci preiskali celo pokrajino Današkil. Metali so letake po provinci Tigre, na katerih obvešča Italija domačine, da je imenovan za rasa ali upravitelja pokrajine Tigre Gukša, abesinski prvak, ki se je prostovoljno predal Italijanom po padcu Adue.

Vedno nove težkoče ovirajo poročevalsko službo z raznih bojišč. Večina inozemskih dopisnikov je ostavila Addis Abebo in se je preselila v Harar na južno bojišče, kjer upajo, da bodo pričeli z napadi italijanski general Graziani.

Abesinski cesar je bil 24. X. še vedno v Addis Abebi. Abesinci pravijo, da se bo podal iz

prestolice v Desje 2. novembra, ko je druga obletnica njegovega kronanja.

Hudi boji so se bili zadnje dni na severu pri mestu Aksum. Abesince je vodil k napadom tamošnji poveljnik ras Sejum s ciljem, da bi odrezal del italijanske armade. Italijanom je uspelo, da so se ubranili napadov s pomočjo gorskega topništva. Zgube na obeh straneh so izdatne. Abesinci so se potegnili za reko Gerat.

Prerokba o abesinskem cesarju.

Znano je, da je bil sedajni abesinski cesar Haile Selassie kronan v Addis Abebi; vsi njegovi predniki pa so zasedli abesinski prestol v svetem mestu Aksum. Že ob prilikri kronanja so spomnili Heile Selassija na prerokbo abesinskega meniga iz 16. stoletja. O tem prerokovanju razpravljajo posebno živahno sedaj, ko divja vojna. In kaj je napovedal omenjeni menig? To, da bo oni vladar, ki se ne bo pustil kronati v svetem mestu, zadnji! Ista napoved govori tudi o tem, da bo pregnala tuja sila cesarja s prestola in posadila nanj domačega otroka.

Čebelni vosek in vojna v Abesiniji.

Abesinska vojna ima povsem nepričakovano posledico: na angleškem trgu so izčrpane zaloge voska. Strokovnjakom je znano, da je bila Abesinijska ona dežela, ki je v glavnem zalačala Anglijo s čebelnim voskom, ki je neizogibno potreben angleški kemični industriji.

V Abesiniji ne poznajo umne čebeloreje, ampak jemljejo med in vosek neštetim rojem divjih čebel. Radi vojne se ne morejo pečati Abesinci z lovom na divji med ter vosek in radi tega je hudo udarjena angleška kemična industrija.

Italijanski poslanik s silo odstranjen iz Addis Abebe.

Poročali smo že, da nista hotela italijanski poslanik grof Vinci in podpolkovnik Calderini ob izbruhu vojske med Italijo in Abesinijo zapustiti Addis Abebe. Abesinski cesar je pustil oba Italijana v prestolici zastražiti tako, da nista smela imeti stikov z okolico. Najnovješe poročilo iz Addis Abebe oznanja, kako so spravili poslanika in spremljevalca v avtomobil, v katerem je moral na kolodvor in z vlakom v Džibuti ob Rdečem morju. Z nasilno in strogo zastraženo odstranitvijo je abesinska vlada preprečila, da ni storilo abesinsko prebivalstvo Italijanoma nič žalega.

Narava zaveznička Abesinije.

Kjer je obramba Abesincev proti Italijanom slabješa, tamkaj jim pomaga narava. Karavanske steze v Gondar in Bessie se vijejo skozi ozke doline, ki so v deževni dobi hudo urunjeni. Pri nadaljnem prodiranju bodo italijanske čete prisiljene, da se poslužujejo teh poti. Karavanska steza je široka komaj pol metra. Stopata lahko po njej samo en mož za drugim, ena mula lahko sledi drugi. Od zgoraj je lahko opazovati vsako premikanje. Z utrjenih višinskih postojank imajo Abesinci v Italijanih dobre tarče in lahko uničijo brez najmanjše zgube cele kolone. Po pokrajini, kjer so ozke soteske, še sedaj ni nihalo deževje. Soteske so sicer puste in pokrite s peskom in kamenjem; to leto pa je zrasla po njih do 3 m visoka trava, ki je v Evropi neznanata. Trava je dobro skrivališče za vojake, a tudi oni iz nje ne vidijo nikamor. Po opisani poti lahko prehodi Evropejec dnevno kvečemu 20 km in zdrži radi podnebjia komaj 1 teden. Ondotnim podnebnim prilikam od

Grajski kino v Mariboru

predvaja

od 28. okt. do vključno 1. nov. t. l.
sodoben kulturni film, ki zanima vsa-
tega t. j.

ABESINIIJA

Črno Negusovo carstvo.

Vsem našim bravcem in prijateljem
priporočamo, da si ogledajo film.

**Predstave dnevno od 4. ure naprej, na
praznik od 2. ure dalje.**

1196

Duhovni poglavlar Abesinijske proglaša na cesarjev ukaz sveto vojno.

rojstva vajeni Abesinec prehodi brez posebnega truda 70 km dnevno. Od živali pride tamkaj v poštev za prenos tovora osel, katemu ne škoduje pik neke vrste strupenih muh. Po takih ožinah je prevoz težjega topništva izključen. Italijani si bodo utirali in pripravljali pot po globokih dolinah s pomočjo bombnih letal, kojih zadetki so pa na raztreseno abesinsko obrambo dvomljivi.

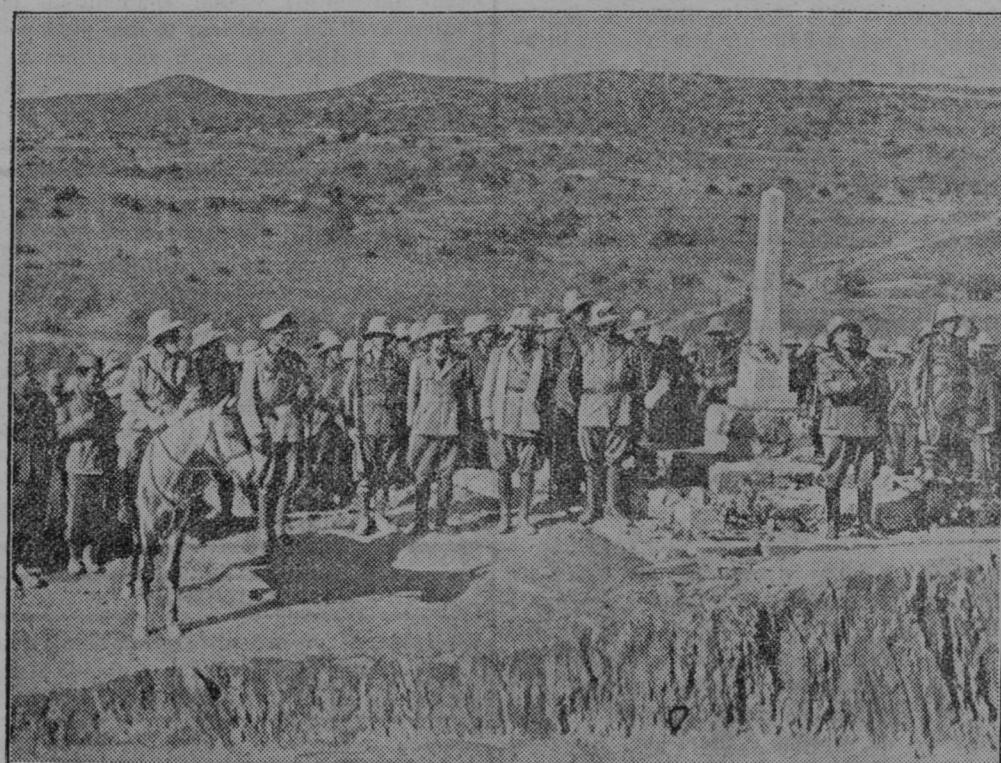
Peter Rešetar rešetari.

Mariborski grad, spomin na suženjstvo!
Tako piše neki mariborski list. Grad je bil kupljen za časa režima JNS. Trditev bo držala!

Pohorci dobijo modre srajce! Beograjski listi pišejo, da bodo čisti jugoslovanski fašisti posodili Pohorcem-politikarjem svoje modre srajce. Ko so se modre srajce pojavile na shodih med Srbi, so jih isti okrasili še z rumeno barvo jajčnih rumenjakov. Kaka barva bo spadala zraven v Sloveniji, je še v debati.

Italijanski poslanik Procho na potu v Addis-Abebo. Konzula spremljajo od abesinskega cesarja dodeljeni domaćini.

Italijani so odkrili sedaj spomenik vojakom, ki so padli pri Adui leta 1896. Na konju sedi general de Bono.

Vsak dan nova vlada! Pri nas v Sloveniji so JNSarji vpeljali navado, da se vsaki dan govoriti o novi vladi. Ti politični peki se zelo motijo, če mislijo, da je vlada kakor žemlja, ki je vsak dan nova in sveža! Sicer pa je res vlada vsak dan sveža, ker upamo, da se gospodje ministri vsako noč dobro prespijo in

ZA VSE SVETE!

1189

Za mamico:

Damski šport double plašč	Din	390-	do	490-
Damski zimski plašč	"	590-	"	1090-
Nepremočljiv hubertus	"	320-		

Za očka:

Obleke za delovne dni	Din	170-	do	240-
Boljše obleke	"	290-	"	390-
Kamgarn obleke	"	490-	"	690-
Hlače	"	75-	"	160-
Raglani	"	320-	"	790-
Paletoji	"	590-	"	
Nepremočljiv hubertus	"	320-		
Sportne čepice	"	12-	"	20-

Za deklice:

Sekica obleke	Din	90-	do	130-
Športni plašči	"	190-	"	290-
Nepremočljiv hubertus	"	260-		

Za dečke:

Otroške obleke	Din	60-	do	160-
Dečje obleke	"	160-	"	240-
Dečji raglani	"	170-	"	290-
Boy plaščki	"	240-	"	320-
Pump hlačke	"	45-	"	60-
Sportne čepice	"	10-	"	14-
Nepremočljivi hubertusi	"	160-	"	220-

Poleg tega bogata izbira raznih oblek, cenene in dobre kvalitete.

POSETITE NAS!

TIVAR OBLEKE

gredo zjutraj sveži na delo! Če ima kdaj 500 din preveč, pa naj stvar drugače razlaga!

Zborovanje gluhenemih. Te dni se je vršilo v Zagrebu zborovanje gluhenemih. Opazilo se je, da g. dr. Maček ni bil več navzoč. Medtem mčasom je namreč že izpregovoril z Lazio Markovičem, zastopnikom JRZ, kar so mu zamerili njegovi zaveznički Davidovič in drugi. Sedaj mora Maček tudi z njimi govoriti. To je se je vendarle začelo.

Ženska politika. Pretekli teden so imele v Beogradu ženske politične zborovanje. Možje so morali zaradi tega v gostilne na hrano. Sedaj je gostilničarska organizacija prevzela delo za ženski politični pokret, ker bi samo to bila rešilna barka za prazne gostilne.

Slab računar. Ubogi Jeftič je delal te dni ponavljajni izpit iz računstva, ker dne 5. maja pri prvem izpitu sicer znal dobro seštevati, oponiciji dobro odštevati, sebi zelo dobro množiti, samo deliti ni znal — števila poslancev. Ti so se sedaj sami delili. Jeftič je za ta padel ne kot učenec, ampak kot mučenec političnega računstva.

Vpliv abesinske vojske. Vojska v Abesiniji vpliva ne le v gospodarskem oziru, ampak tudi na drugih poljih. Tako recimo v modi. Ženske se oblačijo kot Abesinke. Če v Abesiniji kak močan deček kakega slabica, je pokaran, da se obnaša kot Evropejec. Tudi nov ples so vpeljali: Korak naprej, korak nazaj in dva na mestu. Ta ples se imenuje: Zmagoslavni pohod.

Kaj je danes največja korajža? Če greš v Abesiniji v glavnem mestu Addis Abeba v gostilno in tam zahtevaš porcijo laških makaronov.

Slovesno odkritje spominske plošče g. I. Balonu.

Zadnjo nedeljo so v Stari vasi v župniji Biželjsko slovesno odkrili na rojstni hiši spominsko ploščo očetu našega novega vinogradništva g. Ivanu Balonu. O rajnem največjem dobrotniku vinogradništva na Slov. Štajerskem je obširno pisal v podlistku letosnjici »Slov. Gospodar«.

Omenjam danes toliko, da se je rodil 13. februarja 1862 v Stari vasi kot sin vzornih kmečkih staršev. Študiral je više kmetijstvo v Klosterneuburgu in je postal vinogradni komisar pri deželnih vladah v Gradcu. Na tem visokem položaju je pomagal našemu vinogradniku, kar nikdo pred in ne za njim. Umrl je 31. novembra 1897 v Gradeu.

Proslava odkritja plošče je pričela v nedeljo 27. oktobra s pozno službo božjo, katero je daroval mons. I. Vreže iz Maribora. Po sv. maši je polečil občinski odbor na grob rajnemu Balonu, ki počiva na domačem pokopališču, venec. Popoldne je bilo v Stari vasi odkritje plošče. Ob tej priliki je spregovoril o življenju in pomenu g. komisarja I. Balona monsignor I. Vreže.

Slovesnosti so se udeležili domačini, sorodniki pokojnika, zastopniki oblasti in številni odlični vinogradniki.

Spominsko ploščo je oskrbel na pobudo v »Slov. Gospodarja« naš dobri g. Martin Frece, bivši trgovec in posetnik v Stari vasi. Pomagal mu je pri nabiranju prispevkov občinski odbor in še nekateri, ki se zavedajo, da je bil rajni Balon oče našemu novemu vinogradništvu.

O lepi proslavi bomo natančneje poročali prihodnjih.

Poslednje vesti.

OBČNI ZBOR PROSVETNE ZVEZE.

Udeležencem občnega zborna Prosvetne zveze v Mariboru, ki se bo vršil 7. novembra 1935, je ministrstvo za promet dovolilo polovično vožnjo v dneh od 5. do 9. novembra. Udeleženci kupijo na odhodni postaji celo karto in žel. legitimacijo, obrazec K 13. Kartete v Mariboru ne smejo oddati, ker velja v zvezi s potrdilom o udeležbi občnega zborna na žel. legitimaciji za brezplačen povrat.

Občni zbor se bo vršil ob desetih dopoldne v dvorani Zadružne gospodarske banke na Aleksandrovi cesti 6.

Novice iz drugih držav.

Trinajststotico fašističnega poheda v Rimu so slavili v Italiji 28. oktobra kakor praznik.

Šef italijanskega generalnega štaba maršal Badoglio, ki je pregledoval bojišča na obesinskem ozemlju, se je vrnil v domovino.

Italijanske čete generala Birolia so pričele neznatno prodirati južno od Adue.

Abesinski kronske svet je dal abesinskemu poveljnemu severne fronte Sejumu povelje, da mesto Makale, južno od Adue, ne sme pasti sovražniku v roke.

Domače novice.

Umrla je 19. oktobra v Zg. Jakobskem dolu v župniji Sv. Jakob v Slov. gor. komaj 22-letna Otilija Sušnik. Pokoj njeni duši in sožalje preostalom!

Podlegel zabodljaju z nožem. V mariborski bolnici je podlegel zabodljaju z nožem 24-letni posestniški sin Jožef Kurnik od Sv. Marjete ob Pesnici.

Tat je odnesel iz stanovanja uradnika tovarne za dušik v Rušah Štefana Djurakoviča 2400 Din.

Vlem v stanovanje. Neznanec je vломil v Ptiju v stanovanje barvarja Rudolfa Erlača. Izginil je z razno obleko strank, ki so jo prinesle Erlaču v čiščenje. Škoda znaša 5000 Din.

Kolesar je povozil v Ptiju 13-letno šolarko Stanislavo Volenko iz Gorišnice tako, da si je zlomila pri padcu levo nogo.

Po sedmih letih najdeno okostje samomorilca. Pred sedmimi leti je zginil neznano kam Anton Jakopič, posestnik in tovarniški delavec iz župnije Gorje pri Bledu. Vsa iskanja in poizvedovanja oblasti za njim so bila zastonj. Teden je napravljal delavec Peter nel na Gabrijeljevem. Odkril je okostje in javil najdbo žandarjem. Dognali so po ostankih obleke in vrv, da gre za okostje Jakopiča, ki se je obesil pred 7 leti.

Mariborski mestni avtobusi ne bodo vozili 1. novembra na progah Limbuš, Ruše, Pesnica in Št. Peter.

Veliki adresar samoupravnih mest: Maribor, Celje, Ptuj in občin bivše Mariborske je izšel v Tiskovni založbi v Mariboru. Vsega priporočila vredna knjiga stane sicer 200 Din, vendar bo dobrodošla župnim, občinskim uradom, trgovcem in vsem premožnejšim zasebnikom.

Dopisi.

Spuhlja. Tukajšnja gas. četa priredi v nedeljo dne 3. nov. t. l. veliko tombolo na dvorišču nar. posl. g. Brenčiča Mihaela v Ptiju. Ker je čisti dobiček namenjen za odpalčilo motorne brizgalne, vabimo vse prijatelje gasilstva ter dobrodel. ustanov na obilno udeležbo. Odbor

Osek pri sv. Trojici v Slov. gor. Smrt počira naše najboljše može. Tak mož je bil tudi Anton Trstenjak, posestnika v Oseku, svak. Matije Rozman, kamnosek v Pobrežju pri

Mariboru, kateri je v najlepši moški dobi 61 let star, po mukepolni bolezni, katero je prenašal več kot potrebežljivo in vdano, zatisnil svoje trudne oči. Dne 24. oktobra smo predraga rajnega v skrajno slabem vremenu spremili k večnemu počitku. Da je bil rajni mož kakor jih je malo, je pričal pogreb, katerega se je udeležilo izredno veliko ljudstva. Rajni je bil dolgoletni naročnik »Slov. Gospodarja«, neustrašen pristaš bivše SLS. Kot večletni župan si je pridobil povsod ugled pri oblastih in pri občinah, ker je imel poseben dar, da je znal vsak spor in nesporazum na prav še gavi način poravnati. Bil je zelo verem mož. Hotel je umreti kot tretjerednik, in pri Apostolstvu mož ga ni manjkalo, čeravno je bil že bolan, še je hodil v cerkev, dokler ga ni bolezen po sili vrgla v posteljo. Ženo Otilijo, ki je blagopokojnemu tako požrivovalno stregha v težki bolezni, ter hčer Ivano omoženo Dvoršak, naj tolaži Vsemogočni Bog. Počivaj v miru!

Sv. Andraž pri Velenju. Letošnja jesen nam ni dala tistega, kar smo pričakovali od nje. Upali smo, da bo bogato obrodilo, pa je bilo vsega bolj malo. Saj ni čudno, ko nam je pa vse pobrala majska slana. Od vseh pridekov je koruza še najbolj uspela. Preteklo nedeljo smo imeli politično zborovanje, na katerem je govoril g. dr. Voršič iz Celja, ki pa je razlagal program nove stranke. Vsi smo si edini v tem, da je ustanovitev organizacije JRZ zelo potrebna in je takoj pristopilo lepo število pristašev, katerih majska slana ni požgala. Smo pač trdne korenine in nam spremembu vremena ne škoduje.

Sv. Peter pod Sv. gorami. Veselo nas je presenetila vest, da nameravajo naši gasilci za 30 letnico svojega obstoja, ki bo v l. 1936, nabaviti si prepotrebljeno motorno brizgalno. V ta namen bo res vsak občan, ki mu je marljubezen do bližnjega prispeval po svoji zmožnosti. To se je pokazalo že koj ob začetku nabiralne akcije, ko so naši vinogradniki v ta namen darovali obilno vinsko bernjo. Dolžnost je, da tudi ostali podpro to za vso okolico prekoristno zadevo. — Prihodnjo nedeljo 3. novembra se bo pri sloviti romarski cerkvi na Svetih gorah obhajala zahvalna nedelja. Ker se s tem zaključilo za letos vse večje cerkvene slovesnosti v tem znamenitem božjepotnem svetišču, pohitimo ta dan pred podobo Nebeške kraljice, da se ji zahvalimo za res bogato letino in jo poprosimo pomoći za božočnost. Na svidenje pri svetogorski Materi!

MALA OZNANILA

Cenik malim oglasom.

Vsaka beseda v malem oglasu stane Din 1.— (Preklici, Poslano, Izjave pa Din 2.— za besedo.) Davek se zaračunava posebej po velikosti 20 cm² Din 1.—, do velikosti 50 cm² Din 2.50. Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati uprava lista prijave, doplača še Din 5.—. Mali oglasi se morajo brezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavijo. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znak za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

SLUŽBE:

Viničarja, 4 delavne moči (2 moška, 2 ženski) se sprejme. Vpraša se v trgovini Koroška cesta 20, Maribor. 1200

Ženska, delavna, poštena, stara 30 let naprej, se sprejme stalno za gospodinjstvo in kuhično v večji trgovski hiši. Ponudbe na upravo lista. 1197

Viničarja iščem, 2-3 moči, same odrasle. Od-dam tudi sobe. Istotam se proda tudi stroj za trčenje medu. Naslov v upravi lista. 1199

Kmečko dekle sprejmata 2 osebi črez zimo brezplačno v pouk o gospodinjstvu. Trafika Mitrovič, Maribor, Masarykova cesta za Mariborskim dvorom, Magdalensko predmestje. 1204

Sprejemem takoj čevljarskega pomočnika. J. Žaucer, Sv. Jurij 9, p. Zg. Sv. Kungota. 1185

Priden kolarski pomočnik iščem delo, znam delati smučke, sanke in vsa pod kolarsko strško s stroji kakor ročno. Delati grem za majhno plačo. Ferdinand Oblonšek, Modrič, pošta Oplotnica. 1190

Sprejme se viničar, 3-4 delovne moči, z lastno kravo in z dobrom priporočilom. Maribor, Meljski hrib 52. 1191

Sprejmem offerja z dvema osebama. Zemljič Tomaž, Lužane štev 10, pošta Sv. Marjeta ob Pesnici. 1192

POSESTVA:

Male posestvo se išče v najem za večletno dobo. Najemnina se plača takoj v gotovini. Ponudbe na upravo lista. 1202

Rdečvitno posestvo na lepem kraju, sestoji iz velikega sadonosnika, vinograda, gozda in njive ter travnika. Plačilni dogovori ustno, ker ni treba enkrat cele svote. 10 minut od postaje Pesnica pri Mariboru. Naslov v upravi lista. 1195

Prodam posestvo 30 oralov. Naslov v upravi našega lista. 1184

Kupim manjše dobičkanosno posestvo, grem tudi za gospodarja. Naslov v upravi našega lista. 1188

RAZNO.

Ugodno predam knjižico okrajne hranilnice v Slov. Bištrici. Naslov v upravi lista pod šifro »29.000«. 1198

Prodam vlego 45.000 Din Ljudske posojilnice v Celju. Naslov v upravnosti. 1193

Šrot-cilinder 4 m dolg in dvigalo na prodaj. Vpraša se v gostilni Felzar, Zamarkova, p. Sv. Lenart v Slov. gor. 1194

Nevo gradim električne strojčke, 4 žarnice, pogon voda. Garancija. Cena 950 Din. Založnik, Pristava, Tinsko. 1187

Pritlično sadno drevje in debeloplodne tankolupinaste orehe prodaja Schmiedhofer v Orlici, p. Vuhred. 1186

Zimske plašče, štuceri, obleke za moške in ženske, suknje, čevlje in perilo se najceneje kupijo v starinari Julija Novak, Krčevina pri Mariboru, Aleksandrova cesta 6. 1183

Obvestilo. Šiško Ivan, mlinar v Logu, občina Ruše, bo začel obratovati dne 4. novembra 1935. 1201

V novi Starinarni, Koroška cesta 3, dobite zopet veliko ostankov moškega in ženskega blaga, žameta, cajga, belo platno. Velika zaloga močne flanele, barhenta, tiskovine, svište, blago za moške srajce. Velika zaloga moških in ženskih srajc ter hlač. Velika izbira otroških oblek, predpasnikov, pletene jopice, rute, žepne in naglavne rute. Močne čevlje, domače delo, vseh velikosti ter nogavice in kapice. 1203

Singer šivalni stroj za krojača in čevljarja proda po ceni in proti garanciji mehaniker Daksler, Vetrinjska ulica 11. 1205

Nakup in prodajo
HRANILNIH KNJIŽIC
vseh bank in hranilnic
PORAVNAVO KMEČKIH DOLGOV

pri denarnih zavodih
izvede strokovno in
najvestnejše
BANČNO KOM. ZAVOD
Maribor. 1188
Za odg. 3 Din znamka.

Volna cenejša!!

Cenejše so sedaj naše
znane vrste:

»**Klufit**«
za nogavice in dokolenice

10 dkg . . . Din 12.—

»**Teka**«
za robce in jopice

10 dkg . . . Din 16.—

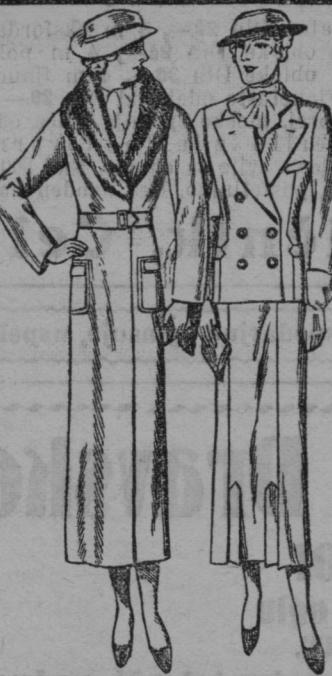
»**Kordonet**«
za pulovarje in telovnike

4 dkg . . . Din 6.50

»**Guldania**«
za šale in čepice

5 dkg . . . Din 8.—

C. Büdefeldt
Maribor

TRGOVSKI DOM
sternecki
TOVARNA PERILA IN OBLEK

Celje št. 24

nudi krasno izdelane plašče in oblike po naslednjih cenah:

224, 249, 280 Din plašči

78, 98, 105 Din obleke

55, 72 Din krila

32, 42 Din bluze.

Da se prepričate o najmodernejših vzorcih tkanin za damske plašče in obleke, zahtevajte še danes vzorce in cenik zaston!

! OGLASI
v „Sl. gospodarju“
imajo najboljši
uspeh!

Prvovršno sadno drevje, jablane in hruške, oddaja po zelo ugodnih cenah drevesnice Stopar v Velenju. 1142

Znižana cena vsemu blagu za moške in ženske obleke. Dobra flanela po 5 Din. Prvovršni podplati in nepremičljivo usnje. Plača se lahko tudi s knjigami mariborskih hranilnic. Se priporoča: Franjo Klanjšek, Maribor, Glavni trg 21. 1167

Odpadke železa, kovine, litine ter vsakovrstne stroje kupuje in prodaja po najvišjih dnevnih cenah in vsako množino: Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ulica 14. 867

Klobuke, obleke, zimske suknje, triko perilo, pletene jopice i.t.d.

nudi ugodno 1146

JAKOB LAH

Maribor, Gl. trg 2

OD 69-
DIN. OD 138-
DIN. OD 69-
DIN.
Brezplačen
POUK
V
IGRANJU
Zahtevajte brezplačen katalog.
MEINEL & HEROLD DZOK ZAL MARIBOR
TOVARNE GLASBIL

Blago za zaveso
po 4 Din 536
v TRPINOVEM BAZARU.

Cirilova knjižarna

v Mariboru

priporoča naslednja dela:

Moja pot je varna, po spisih in živiljenju sv. Terezije deteta Jezusa, vez. Din 18.—

M. Elizabeta: **Slava sv. Hostiji**, broš. Din 15.—

Presveti zakrament — premišljavanja o Gospodovi pričajočnosti v presvetem Rešnjem Telesu, broš. Din 16.—

Naš kruh, evharistična izpoved inteligenče, broš. Din 12.—

Dr. Malka Šimec: **Zdravstveni svet za hišo in dom**, broš. Din 20.—, vez. Din 24.—

Cvetje iz domačih in tujih logov, zvezek 6. Matija Čop: Izbrano delo priredil dr. Avgust Pirjevec, broš. Din 12.—, v platno vez. Din 20.—

Brenk France: **Pesednje ustoličenje**, slavnostna ljudska igra v 5 delih, broš. Din 24.—

Robert grof Barbo: **Bela krogla**, roman, prevedel dr. Janko Tavzes, vez. Din 80.—

Prof. Ščetinec Juraj: **Korporativno uredjenje države**, broš. Din 10.—

Prof. Ščetinec Juraj: **Socialna organizacija fašizma**, broš. D 10.—

V Celju v manufakturni trgovini Franc Dobovičnik kupite po ceni:

4 m molina za Din 14.—, 4 m belega platna Din 20.—, 4 m oksforda Din 20.—, 4 m kambrika Din 20.—, 4 m cvirnatega blaga za obleke Din 24.—, 4 m poldelena za obleke Din 24.—, 4 m kariranega cvirnbarhenda za obleke Din 30.—, 4 m flanele za perilo Din 22.—, 4 m sukna za moške obleke Din 52.—. Flanelaste odeje od Din 20.— naprej, kouturi (šivane odeje) iz lastne tovarne od Din 75.— naprej, moške spodnje hlače od Din 10.— naprej, moške srajce od Din 15.— naprej. — Vse perilo iz lastne tovarne! — Na zalogi: Volumno blago do najfinejših vrst. Velika zaloga svile za obleke. Nad 800 vzorcev moškega sukna do najfinejših vrst. Vse vrste blaga za posteljnino. Res ugoden nakup Vam nudi tvrdka

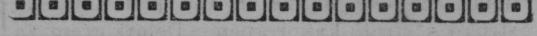
Franc Dobovičnik, Celje, Gosposka ulica št. 15

 Kdor v »Slovenskem gospodarju« oglašuje, uspeha gotovo se raduje!

**Vsi, ki potujete,
ne pozabite na
novi vozni red!**

 Veljaven od 7. oktobra 1935
Vozni red v lepi žepni izdaji stane samo 2 Din (po pošti je poslati naprej D 2.50 v znamkah). Preprodajalci dobijo primeren popust. Naročila sprejema:
TISKARNA SV. CIRILA, MARIBOR.

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gosposke-Slovenske ulice.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici **Dravska banovina** s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

V S A K P R E V D A R E N S L O V E N S K I G O S P O D A R

Z A V A R U J E

S E B E , S V O J C E I N S V O J E I M E T J E L E P R I

VZAJEMNI ZAVAROVALNICI 167 **V LJUBLJANI**

PODRUZNICA: CELJE palača Ljudske posojilnice.

GL. ZASTOPSTVO: MARIBOR Loška ulica 10

 KRAJEVNI ZASTOPNIKI V VSAKI FARI!

Naši javnosti!

Vse, kar dobimo gotovine iz starih posojil, izplačujemo vlagateljem s starimi vlogami v enakih zneskih. Upamo, da se bodo te razmere kedaj zboljšale.

Vse nove vloge imamo stalno razpoložljive. Vsak vlagatelj, ki na novo vлага, lahko dobi od nove vloge vsaki dan vso svoto nazaj. Teh vlog imamo preko 1,500.000 Din.

Ves denar, pri nas naložen, je popolnoma varen. Naše naložbe pri 15 denarnih zavodih ne bodo utrpele nikake škode, vsa naša posojila so zavarovana s hipotekami. Poleg tega imamo lastne milijonske rezerve, če bi tudi kaka izguba kje nastala, in konečno jamči za varnost vlog v znesku 55,000.000 Din 4675 članov s premoženjem okrog 500.000.000 Din.

Z našimi hranilnimi knjižicami se ne trguje, vsak zahteva za nje celotno svoto.

Ne nasedajte ljudem, ki se zastonj trudijo, da bi z lažmi omajali zaupanje javnosti napram našemu zavodu.

Če tudi ne moremo sami v celoti kljubovati svetovni gospodarski in domači denarni krizi, vendar pa smo v moči kljubovati ji tako, da bodo naši vlagatelji obvarovani vsake škode.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru.